

PŘELOŽIL
MARTIN HILSKÝ

A black and white charcoal or pencil sketch of two figures. On the left, a person is seated, looking upwards and slightly to the right. On the right, another person is seated, leaning forward with their head bowed, looking down. The drawing is expressive, with heavy shading and visible brushstrokes.

PŘELOŽIL
MARTIN HILSKÝ

OSOBY

CHRISTY MAHON

MAHON, jeho otec, pachtýř

MICHAEL JAMES FLAHERTY (zvaný Michael James), hospodský

MARGARETA FLAHERTYOVÁ (zvaná Pegeen Mikeova), jeho dcera

VDOVA QUINOVÁ, asi třicetiletá žena

SHAWN KEOGH, její bratranec, mladý farmář

PHILLY CULLEN

JIMMY FARRELL

} rolníci

SÁRA TANSEYOVÁ

ZUZANA BRADYOVÁ

HONORA BLAKEOVÁ

NELLY McLAUGHLINOVÁ

} dívky z vesnice

Veřejný vyvolavač

Vesničané

Odehrává se poblíž jedné vesnice na divokém pobřeží hrabství Mayo. První dějství za podzimního večera, další dvě dějství následujícího dne.

DĚJSTVÍ PRVNÍ

Venkovská krčma, drsná a neuklizená. Vpravo výčep s regály, na nich spousta lahví a džbánek. U výčepu prázdné sudy. Vzadu vlevo od výčepu vedou dveře ven. Ještě dál vlevo lavice, nad ní nad polici další džbánky, okno a pod ním stůl. Úplně vlevo velký otevřený krb, v němž hoří rašelina, vedle dvířka vedoucí dovnitř do domu. Pegeen, asi dvacetileté děvče divého, pěkného však vzhledu, sedí za stolem a píše. Na sobě má tradiční venkovský kroj.

PEGEEN (*Mluví tak pomalu, jak píše.*) Šest yardů látky na svatební žlutý šaty. Pár šněrovacích bot, ať podpatky maj vysoký a očka z mosaze. A klobouk, aby na svatbu se hodil. Pěkně hustej hřeben. Prosím dodat, a tři soudky piva k tomu, před výročním trhem na košatině pana Jima Farrella Michaelovi J. Flahertymu. S uctivým poručáním, Margareta Flahertyová.

SHAWN KEOGH (*Přitloustlý, hezký mladík vchází, zrovna když Margareta podepisuje dopis. Když vidí, že je sama, celý nespůj se rozhlíží.*) Kde je?

PEGEEN (*Aniž na něho pohlédne.*) Bude tu, coby dup. (*Nadepisuje adresu.*) Vážený pan Sheamus Mulroy, víno – lihoviny, Castlebar.

SHAWN (*Pořád celý nespůj.*) Na silnici jsem ho neviděl.

PEGEEN Jak bys taky moh. (*Nasliní známku a nalepí ji na dopis.*) Půl hodiny už je černočerná noc.

SHAWN (*Otočí se znovu ke dveřím.*) Stál jsem tam venku a moc se rozmejšlel, jestli mám jenom projít kolem, nebo jít dovnitř a navštívit tě, Pegeen Mikeova. (*Přistoupí blíž k ohni.*) V té noční tichosti jsem slyšel funět a vzdychat krávy, od vašich vrátek k mostu ale nebylo slyšet jeden lidskej krok.

PEGEEN (*Dává dopis do obálky.*) Nahoře na rozcestí nejspíš je. Má se tam sejít s Philly Cullenem a půjdou s ostatními k nebožce Cassidyovy držet noční stráž.

SHAWN (*Udiveně se na ni podívá.*) Takovou dálku půjde temnou nocí?

PEGEEN (*Netrpělivě.*) To ti Bůh řek. A mě tu nechá o samotě na druhé straně kopce. (*Vstane, položí obálku na kredenc a natáhne ho-*

chá počítat hodiny až do úsvitu.

SHAWN (*S rozpačitým humorem.*) Hned jak se vezmem, bude po trápení. Já se ti v noci toulat nebudu na pohřby nebo na svatby, já ne!

PEGEEN (*Dobromyslně, ale trochu posměšně.*) A víš to tak jistě, Shaneene, že si tě vezmu?

SHAWN Copak to není přímo na spadnutí? Čekáme jen, až otec Reilly pro nás obdrží dispens od svatejch biskupů, anebo, kdo ví, od Svátýho otce.

PEGEEN (*Dobírá si ho pohledem, zatímco stojí u kredence a umývá nádobí.*) Ten má tak zrovna čas! A na tebe! Bejt já tak papež, celej tenhle kraj by mně moh bejt ukradeněj, Shawne! Šilhovej zrzavej Linahan, kulhavej Patcheen, Mulrannyovi, co vyhnali je z Kalifornie až k nám, když oba přišli o rozum! Podivná sebranka, jen co je pravda! A tímhle že by se měl zabývat Svatej otec na svým svatým trůně?

SHAWN (*Rozhořčeně.*) Možná jsme sebranka, však jinde nejsou lidi lepší! A my jsme možná lepší dneska, než byli jsme kdy předtím!

PEGEEN (*Výsměšně.*) Že lepší teď, než byli jsme kdy předtím? Najde se dneska Daneen Sullivan, co vykop oko policajtovi? A Marcus Quin? Půl roku vyfás za to, že mrzačil rád ovce! O Svátým Irsku ale uměl vyprávět, že starý báby vždycky vybrečely celý louže slz. Kdepak dneska najdeš někoho jak on, no jen řekni, kde?

SHAWN (*Bojácně.*) A kdyby nikde, bude to jen lepší. (*Se zvláštním důrazem v hlase.*) Protože otec Reilly nerad vidí, když se tu potloukaj pobudové, co jenom pletou našim holkám hlavy.

PEGEEN (*Rozzlobeně vychrstne vodu ze škopku dveřmi ven.*) Co pořád otravuješ s otcem Reillym? (*Napodobuje jeho hlas.*) Já chci jen přechoat dvanáct hodin ve tmě a strachy přitom nevypustit duši. (*Podívá se ze dveří.*)

SHAWN (*Bojácně.*) Možná by pomohla vdova Quinová. Možná.

PEGEEN Ta baba mordýřská? Ať mi sem ani nepáchne!

SHAWN (*Jde k ní a konejší ji.*) Možná tvůj otec nikam nepůjde, až uvidí, jak se tu cejtíš sama. Čeká nás dlouhá, černočerná noc. V křoví na kopci jsem zaslech nějakýho chlapa. Kňučel tam zle, jak zdivočelej pes. Možná je proč se bát.

PEGEEN (*Zprudka se k němu otočí.*) Cože! Tys viděl nějakýho chlapa?

SHAWN (*Ustupuje před ní.*) Já ho neviděl! Já ho jen slyšel. Naříkal a skučel, jak by měl hnedle duši vypustit. Poměrně mladej, řek bych podle hlasu.

PEGEEN (*Přibližuje se k němu výhrůžně.*) A ty ses ani nešel podívat? Co když ten chudák potřeboval pomoc?

SHAWN Bylo to na odlehlým, tmavým místě. A Bůh ví, Pegeen, kdo to vlastně byl.

PEGEEN Náramnej hrdina, jen co je pravda! A co když třeba zejtra za

úsvitu objevěj v rose jeho mrtvy teio? Co potom tekies celukun a soudcům?

SHAWN (*Jako když do něj udeří.*) Na to jsem vůbec nepomyslel, Pegeen. Pro lásku boží, neříkej to na mě! Ani muk před otcem a mužskejma, vedli by o tom řeči na plačkách.

PEGEEN Možná to řeknu, možná taky ne.

SHAWN Už jsou tu. Pegeen, budeš mlčet, víd?

PEGEEN Buď zticha! (*Postaví se za výčepní pult. Vstoupí bodrý, obtloustlý hospodský Michael James, za ním Philly Cullen, nedůvěřivý, hubený muž a Jimmy Farrell, dobrosrdečný, baculatý pětáctýřicátník.*)

VŠICHNI Požehnej pámbůh!

PEGEEN Bůh požehnej i vám!

MICHAEL (*K mužům, kteří jdou k výčepu.*) Tak posadte se všichni, jako doma, jako doma. (*Přejde napříč ke krbu, kde stojí Shawn.*) Tak jakpak, Shawne, jakpak? Jestlipak s námi půjdeš slavit plačky?

SHAWN Nejkratší cestou půjdu domů a potom do postele, Michael Jamesi.

PEGEEN (*Mluví za výčepem.*) A taky má pravdu. Že vám není hanba, Michael Jamesi! Na celou noc si takhle odejít a mě tu nechat v opuštěném domě.

MICHAEL (*Dobromyslně.*) A není to snad jedno, co, jestli jsem pryč celou noc, anebo jenom kousek? Mám já to ale dceru! Přes Mrtvej důl by mě nechala jít, prosím pěkně – a v podnapilým stavu!

PEGEEN Mám já to ale otce! Dvanáct hodin mám sama čučet do tmy, do ohně přikládat a poslouchat, jak venku štěkaj psi a krávy bučejí a zuby jak mi strachy drkotaj?

JIMMY (*Pokusí se jí zalichotit.*) Taková statná ženská jako ty se přece nemá čeho bát! Spráskala bys třeba i dva silný chlapy najednou.

PEGEEN (*Dopáleně.*) A ženci se tu nepotloukaj, co? Jazyky nemaj zrudlý samou žízni? A co těch deset pobudů, co? Netábořej snad dole v údolí? Vojáků tisíc, kéž by je vzal čert, co se tu volně poflakujou krajem? Já se mám čeho bát, a ne že ne! A nebudu tu sama, povídám, ať už se vám to líbí nebo ne!

MICHAEL Když se tak bojíš, nač máš tady Shaneena? Je vůle boží, aby si tě hleděl. (*Všichni se obrátí na Shawna.*)

SHAWN (*Ve zděšeném zmatku.*) Já bych rád, Michael Jamesi, já bych rád. Bojím se ale otce Reillyho. A co by tomu řek Svatej otec v Římě a jeho kardinálové?

MICHAEL (*S pohrdáním.*) Bůh s tebou! To bys nemoh u světla a v teple sedět pěkně tady, co? Když ona bude vedle v pokoji? To ji chceš nechat v noci o samotě? Na kopci v křoví se prej schovává nějakěj divnej, nebezpečnej chlap. Anebo blázen, co tam přišel chcípnout. Jistější bude, když tu budeš s ní.

koušejte mne, máme před svatbou.

PHILLY (*S ledovým pohrdáním.*) Co ho tak zamknout vedle v kamrlíku? Pak by se nemusel zpovídat ze žádného hříchu.

MICHAEL (*Zastoupí Shawnovi cestu ke dveřím.*) Tak šup, bude to!

SHAWN (*Křičí ze všech sil.*) Nechte mě být, Michaele Jamesi! Pro lásku boží, pusťte mne domů! (*Snaží se proklouznout kolem Michaela.*) Pusťte mě a Bůh vám buď milostiv, až přijde vaše těžká hodina!

MICHAEL (*Okřikne ho.*) Tamhle si sedni na zadek a sed! (*Postrčí ho ke krbu a se smíchem přejde k výčepu.*)

SHAWN (*Obrátí se a lomí rukama.*) Ach, otče Reilly, kam se jen poděju? Svatej Josefe, svatej Patriku, svatá Brigito, svatej Jakube a všichni svatý, slitujte se! (*Otočí se, uvidí, že přístup ke dveřím je volný a vrhne se k nim.*)

MICHAEL (*Chytne ho za šosy.*) Ptáček nám chtěl frknout?

SHAWN (*Křičí.*) Pusťte mě domů, Michaele Jamesi! Pusťte mě, vy... vy pohane, pusťte mě, nebo na vás přivolám kletbu všech biskupů v pláštech ze šarlatu! (*Prudkým trhnutím se vyvleče z kabátu a zmizí dveřmi ven, zatímco Michaelovi zůstane jeho kabát v ruce.*)

MICHAEL (*Otočí se a pozdvihne kabát.*) Hle, kabát křesťana! Hle, boží světlo, co osvítilo zastrčenej Západ! Slušného chlapce jsem ti sehnal, Pegeen! I kdyby mračna holek přišla plejt tvý pole, můžeš být klidná, ohlídá se sám.

PEGEEN (*Začne hájit své vlastnictví.*) A jakým právem se mu vysmíváte? Bojí se kněze, no a co má být? Stejně za to můžete vy sám! Moh jste už dávno najmout podomka, co by mi tu byl oporou a k ruce? (*Vyškubne mu kabát z ruky a jde s ním za výčep.*)

MICHAEL (*Zaraženě.*) A kde bych ho měl vzít? To si mám zjednat vyvolavače?

SHAWN (*Otevře dveře, škvírou prostrčí hlavu a šepem volá.*) Michaele Jamesi!

MICHAEL (*Napodobuje ho.*) Co tě trápí, hochu?

SHAWN Ten divnej chlap se dívá rovnou sem! Chce vám nejspíš ukrást slepice. (*Podívá se přes rameno.*) Už je tu! Panebože! (*Vběhne do pokoje.*) Jestli slyšel, co jsem řek, zabije mě v noční tmě! (*Nějakou chvíli se všichni zvědavě dívají na dveře. Venku někdo zakašle. Pak vstoupí Christy Mahon, mladík drobné postavy, vyčerpaný, vystrašený, špinavý.*)

CHRISTY (*Slabým hlasem špitne.*) Požehnej pánbůh!

VŠICHNI Až na věky!

CHRISTY (*Jde k výčepu.*) Budu si prosit jedno černý pivo, paní domu. (*Položí na výčep minci.*)

PEGEEN (*Obsluhuje ho.*) A kdo jste, mládenče? Jeden z tuláků, co tábořej tam dole v údolí?

CHRISTY Tulák nejsem. Ušlej k smrti jsem.

MICHAEL (*Vybízí ho.*) Pojdte blíž k ohni. Musíte být celý zmrzlej.

CHRISTY Pánbůh vám to odplat, pane hospodář. (*Vezme sklenici, přejde kousek vlevo, pak se zastaví a rozhlíží se kolem sebe.*) Četníci se tu objevujou často?

MICHAEL Kdybyste přišel v příhodnější dobu, uviděl byste naši licenci. „Konzumace lihovin a piva úředně povoleny.“ Visí to tam venku nade dveřma. Co by tu asi chtěli četníci. Všichni naši zákazníci sem musej šlapat nejmíň čtyři míle, takže jsou to poctivý pocestný. Jen jedna vdova bydlí tady poblíž.

CHRISTY (*S úlevou.*) Není nad bezpečný a klidný místo. (*Se sténáním a úpěním jde k ohni. Posadí se, sklenici položí vedle sebe a začne okusovat tuřín. Ve své zuboženosti ani nevnímá, že ho ostatní zvědavě okukují.*)

MICHAEL (*Jde za ním.*) Máte strach z četníků? Jdou po vás?

CHRISTY Po kom nejdou?

MICHAEL Pravda, žně se nevyvedly a skončila i válka. (*Sebere nějaké punčochy a další věci, které se suší u ohně a pokračmu je odklízí.*) Že by krádež?

CHRISTY (*Zarmouceně.*) Takový silnější slovo na to maj.

PEGEEN Podivnej mužskej. Něco provede, a ani neví, jak se tomu říká. Ve škole vám moc toho do hlavy nenatloukli, co?

CHRISTY (*Srydlivě.*) Já na učení nikdy neměl hlavu.

MICHAEL Fblb ví, že když něco někde štipne, dopustí se krádeže, zlodějny nebo odcizení. Kápněte božskou. Proto po vás jdou?

CHRISTY (*Najednou se v něm probudí rodinná pýcha.*) Já nekradu, já ne! Proč by měl krást syn sedláka (*najednou provinile*) – Bůh mu dej lehký spánek – co kdyby jenom sáhnul po šrajtofli, koupil by tuhle vaši špeluňku, a nevším by si, že pak má míň peněz.

MICHAEL (*Udělal to na něho dojem.*) A sakra. Možná něco většího?

CHRISTY (*Polichoceně.*) Možná něco většího.

JIMMY Náramnej lump už jenom od pohledu. Za paničkou chodil, aby se v noci necejtila osamělá.

CHRISTY (*V šoku.*) Pánbůh chraň! Já jsem, pane, slušnej hoch.

PHILLY (*Obrátí se na Jimmyho.*) Jsi hlupák – hlupák, Jimmy Farrelle. Copak nám tady neřek před chvilkou, že jeho otec bejval zámožnej? A koukni se, jak vypadá syn teď. Možná mu všechno sebrali a on pak možná udělal, co udělal by každej slušnej chlap. Možná.

MICHAEL (*Christymu spiklenecky.*) Fendáci?

CHRISTY Kašlu na fendáky!

MICHAEL Berňáci?

CHRISTY Kašlu na berňáky!

MICHAEL Statkáři?

CHRISTY (*Nevrle.*) Nic takovýho, povídám. O takovejch věcech může-

kdo, bohatěj či chuděj, pán nebo kmán, kdy udělal, co já. (*Všichni se kolem něho shromažďují a přímo vychutnávají svou zvědavost.*)

PHILLY Napínavý, co? Samý hádanky!

JIMMY I cirkus Dana Daviese je na něj kratkej, anebo svatý misionář, když pěkně kážou o špatnostech lidí. Zkus to ještě jednou, Philly.

PHILLY Možná, že dělal z cínu zlaťáky? Anebo jenom šilinky? Možná.

CHRISTY Ani halíř, pane.

PHILLY Možná si vzal tři ženský najednou. Pár takovejch se prej už našlo mezi luteránama někde na severu.

CHRISTY (*Celý nesmělý.*) Neoženil jsem se ani s jednou, natožpak se třema.

PHILLY Anebo se dal k Búrům, jako ten chlap ze sousední vsi, co ho pak odsoudili, pověsili, rozčtvrtili, a pak vykuchali. Že by se nám mladej pán vydal za moře a cedil tam krev za svobodu Búrů?

CHRISTY Do minulýho úterka jsem, pane, nevytáh paty ze svý rodný vsi.

PEGEEN (*Předstoupí před výčep.*) Neudělal nic! On nic neudělal! (*Christymu.*) Nikoho nikdy nezamordoval! A žádnou špatnost nikdy neudělal! Peníze nepadělal, nikdy nekrad! Vždyť vlastně nemá vůbec proč se skrejšvat. Vůbec nic neudělal, vůbec nic!

CHRISTY (*Dotčeně.*) To není zrovna ohleduplný! Tohle se říká, ptám se, ubohýmu, stíhanýmu sirotkovi, co vězí jednou nohou v kriminále, na krku má oprátku a šklebí se na něj tlama pekelná?

PEGEEN (*Gestem naznačí, aby všichni zmlkli.*) To jsou jen řeči! Nic jste neproved! Takovej měkota jak vy by neproříz chřtán ani svini, sotva by jen kvikla.

CHRISTY (*Uraženě.*) To není pravda!

PEGEEN (*Předstírá hněv.*) Já snad lžu? Mám vás bacit koštětem?

CHRISTY (*Otočí se k ní a s pronikavou hrůzou vykřikne.*) Ne, to nedělejte, pro Kristovy rány! Zabil jsem tátu. Taky mě chtěl bacit.

PEGEEN (*V nechápavém údivu.*) Táto? Tak vy jste zabil svýho tátu?

CHRISTY (*Sklesle.*) S pomocí boží. Svatá Matičko, přimluv se za jeho duši.

PHILLY (*Ustupuje dozadu společně s Jimmym.*) Tomu říkám pašák!

JIMMY Pane Bože na výsostech!

MICHAEL (*S obrovskou úctou.*) Za to můžeš dokonce i viset, chlapče zlatej. Zabít svýho tátu! Musels mít k tomu důvod jako hrom!

CHRISTY (*Velmi rozumným hlasem.*) Protivnej chlap to byl. Bůh mu to odpusť. Čím starší, tím nerudnější. Už jsem to prostě nemoh vydržet.

PEGEEN Zastřelil jste ho?

CHRISTY (*Zakrouží hlavou.*) Nemám povolení nosit zbraň. A zákony já přísně ctím.

MICHAEL Bodnuls ho? V Evropě se to prej dneska nosí.

CHRISTY (*Nahlas a pohoršeně.*) Máte mě snad za řezníka?

PEGEEN Oběsil jste ho? Jak tuhle Jimmy Farrell svýho psa? Protože nechtěl za něj platit známku? Tři hodiny prej kňučel a škubal sebou. Jimmy přísahal, že ho pověsil, když už byl mrtvej. Četníci ale vždycky věděj svý.

CHRISTY Nic takovýho. Vzál jsem jenom rejč a pořádně ho bacil do lebky. Svalil se jako pytel, ani necek.

MICHAEL (*Posunkem naznačí Pegeen, aby Christymu dolila sklenku.*) A jak ses vyhnul šibenici, chlapče? Tos ho snad musel zkopat, či co?

CHRISTY (*Chvíli se rozmýšlí.*) Pak jsem ho, pravda, zakopal. Zrovna jsem kopal brambory, tak jsem to vzal při jednom.

MICHAEL A četníci ti potom dali pokoj?

CHRISTY (*Zakrouží hlavou.*) Trmácel jsem se cestou necestou. Táhl se za mnou psi a kočky a občas i sám ďábel, ale četník ani jeden.

PHILLY (*Rozvážně přikyvuje.*) Troufnou si nejvš na běžnýho vraha. Když se však rozčílí tenhle chlapec, jde z toho děs a hrůza.

MICHAEL (*Christymu.*) A kdepak k tomu došlo, chlapče zlatej?

CHRISTY (*Podezíravě se na něho podívá.*) Daleko odsud a na odlehlým místě. Na vysočině, kde se čerti ženěj.

PHILLY (*S uznáním.*) Dává si pozor, chlapec, a má pravdu.

PEGEEN Podomek k pohledání, Michaela Jamesi, pakliže nějakýho vážně chcete. A moudřej je jak Šalamoun.

PHILLY Četníci se ho boje. Takovýho mládence mít v domě, tak máš vystaráno. Nebudou ti tu obejdovat, ani kdyby tví psi chlemtali načerno pálenou kořalku ze žumpy.

JIMMY Udatnost bejvá na odlehlým místě k nezaplacení. Něco mi říká, že mládenec, co dokázal zabít svýho tátu, by se nezalek ani ďábla v pekle horoucím a vidlema by ho hnal sviňským krokem.

PEGEEN Mít já tak toho chlapce tady v domě, nebála bych se hrdlořežů v khaki, co se nám tady věčně toulaj krajem, ba ani třeba bludnejch kostlivců.

CHRISTY (*Celý se dme pocity překvapení a triumfu.*) Sláva buď Pánu Bohu na nebesích.

MICHAEL (*Uctivě.*) Zdalížpak by ti bylo po chuti, chlapče zlatej, dělat u nás podomka? Mzdu bys měl slušnou a práci by ses věru nestrahal.

SHAWN (*V rozpácích popojde dopředu.*) Mně to přijde, ehm, tak nějak divný, že takovejhle chlap má bydlet v počestným a klidným domě tady s Mikeovou Pegeen?

PEGEEN (*Velmi zprudka.*) Ptal se tě někdo? Tak drž zobák, ano?

PEGEEN (*Vyjede na něho.*) Buď zticha, slyšíš! Na tvoje žvásty není nikdo zvědavěj. (*Christymu medovým hlasem.*) A vy tu zůstaňte. Uděláme vám tu pomýšlení.

CHRISTY (*Údivem celý bez sebe.*) A můžu si bejt doopravdy jistěj, že četníci sem ani nepáchnou?

MICHAEL Pravdaže nepáchnou. Maj z tebe strach, to především, a zdejší četníci jsou slušný chlapci, co se občas taky rádi napijou. Bez řádnýho varování neublížej ani psovi.

PEGEEN (*Velmi laskavě a vemlouvavě.*) Alespoň chvíli se tu zdržte! Jste celej ušlej, utrmácenej, puchejře máte krvavý a špinavej jste jako ovce.

CHRISTY (*Spokojeně se rozhlíží.*) Moc pěkný to tu je a rád bych zůstal, jestli mě ovšem nevodíte za nos.

JIMMY (*Vyskočí.*) A Pegeen může, z milosti Boží, zase klidně spát, když její anděl strážnej je teď hrdina, co zabil svýho tátu! A teď jdem, Michaele Jamesi, sic u rakve nám všechno vychlastaj.

MICHAEL (*Jde s ostatními muži ke dveřím.*) Že se ptám, chlapče, jak ti smíme říkat?

CHRISTY Christy Mahon.

MICHAEL Pánbůh ti požehnej a odpočiň si dobře, Christy. Uvidíme se zas, až slunce bude na poledním nebi.

CHRISTY Bůh vám žehnej.

MUŽI Žehnej ti Bůh. (*Muži odejdou, kromě Shawna, který se zastaví u dveří.*)

SHAWN (*Mluví k Pegeen.*) Chceš, ehm, abych zůstal u tebe a chránil tě?

PEGEEN (*Stroze.*) Neříkals, že se bojíš otce Reillyho?

SHAWN Když je tu ten druhej, můžu tu bejt, ehm, taky.

PEGEEN Nechtěls tu zůstat, když jsem tě potřebovala. Teď už tě nepotřebuju, takže můžeš jít.

SHAWN Neříkal jsem ti, že sám otec Reilly...

PEGEEN Otec Reilly, otec Reilly! Jdi si za ním! Kdo tě drží? (*Výsměšně.*) Jen se dej k němu do svatýho bratrstva. A tady toho mládence nech na starost zas mně.

SHAWN Když natrefím na vdovu Quinovou...

PEGEEN Povídám, táhni! Neruš noční klid. (*Vystrčí ho ven a zavře za ním dveře.*) Ten pitomec by dopálil i svatýho. (*Pobíhá po světnici, poklízí to i ono, pak si odváže zástěru a pověsí ji na okno jako záclonu. Christy ji bázně sleduje. Pegeen k němu přistoupí a dobromyslně, vemlouvavě na něho mluví.*) Natáhněte se tamhle u ohně. Musíte bejt celej utrmácenej.

CHRISTY (*Zouvá si boty a mluví nesměle a plaše.*) To teda jsem. Jedenáct dní jsem pořád na nohou a v noci jsem strachy nezamhouřil oka. (*Zvedne jednu nohu, ohmatává si puchýře a lítostivě si je prohlíží.*)

PEGEEN (*Stojí vedle neno a s obačným zájmem ho pozoruje.*) Musíte bejt z moc dobrý rodiny, jak na vás koukám. Nožičky drobný, radost pohledět, jméno, co má zvuk, že by se za něj stydět nemusel potentát z Francie či ze Španěl.

CHRISTY (*Pyšně.*) Nestáli jsme si špatně, musím říct. Těch akrů, co jsme měli v Munsteru! Samá bohatá a žirná zem!

PEGEEN Vždyť povídám. A k tomu fajnověj a pěkněj mužskej, čelo klenutý, prostě jak říkám, radost pohledět.

CHRISTY (*Překvapením a pýchou se jen pyří.*) To jako na mě?

PEGEEN Na koho jinýho! Jen nedělejte, že o tom nevíte! Určitě vám to říkaj všechny holky u vás v kraji.

CHRISTY (*Vztekle a nenávisťně.*) Neříkaj! Tohle ne! V mý rodný víscce žijou samí lháři.

PEGEEN Tak vám to musel říct, ne, někdo jinej, když se teď plahočíte po světě a starejm mladejm vyprávíte ten svůj příběh.

CHRISTY Nikomu jsem nikdy neřek, Pegeen Mikeova, co vykládám teď vám. Možná jsem blázen, když si takhle pouštím hubu na špacír. Jste tady ale samý slušný lidi, aspoň mám ten dojem, a vy jste na mě hodná, takže nemám strach.

PEGEEN (*Nacpává pytel slámou.*) Zrovna tohle jste řek v každý chajdě, chalupě a chýši, jakmile jste tam zmerčil mladou holku.

CHRISTY (*Jde k ní a postupně zvyšuje hlas.*) Povídám, že nikomu jsem nikdy neřek, co povídám teď vám. Za jedenáct dlouhejch dní, co plahočím se křížem krážem světem, v příkopech ležím hlubokejch i mělkejch, rozhlížím se na východ i západ, na sever i jih, a na políčkách, co jsou samej kámen, mokřina a rašelina, já viděl holky smát se, laškovat a tančit s mužskejma, pěkný holky, krásný holky, holky jako lusk, ale holku jako vy jsem ještě neviděl.

PEGEEN Kdybyste nebyl tolik utrmácenej, vyprávěl byste mi možná stejný povídačky jako zlatoústej Owen nebo jiný básníci. Básníci prej jsou zrovna jako vy – fajnový chlapi, co maj v žilách oheň a když se rozčílí, vzedme se v nich vášně.

CHRISTY (*Posune se k ní blíž.*) Od vás to zní tak pěkně a tak zvučně. Neurazíte se, prosím, když se vás teď zeptám, zda jste či nejste vdaná?

PEGEEN Vdávat se tak mladá? Co bych z toho měla?

CHRISTY (*S ulehčením.*) V tomhle jsme si podobný.

PEGEEN (*Položí pytel na lavici a natřásá jej.*) Já nezabila svýho tátu. Nikdy bych k tomu nesebrala odvalu, ledaže by mnou zacloumala slepá vášně – jako vámi, když jste do něj šel. Museli jste se strašně pohádat.

CHRISTY (*Je celý potěšený, že poprvé důvěrně hovoří s ženou.*) Ale vůbec ne. Jen za ním přes kopec začla dolejšat ta strašná baba.

baba, nevydržel by to s ním sám ďábel.

PEGEEN (*Zvědavě.*) Není to divný, že z vás neměl strach?

CHRISTY (*Velmi důvěrně.*) Než jsem zabil tátu, nikdo v Irsku netušil, co se ve mně skреjvá. Obyčejnej, nenápadnej, tichej hoch, co bděl a spal a jed a pil jak každéj druhej.

PEGEEN (*Vytáhne z prádelníku houni a položí ji přes pytel.*) Však holky musely bejt do vás celý pryč. Určitě byste mohl vyprávět, co jste si s nima užil?

CHRISTY (*Zavrtí hlavou, a pak prostě řekne:*) I holkám jsem byl jedno, co bych lhal. Nikdo si mě nevšímal – až na hovada boží na poli. (*Posadí se u ohně.*)

PEGEEN (*Zklamaně.*) Připadal jste mi jako norský král. Anebo vladař Východu. (*Jde k němu, postaví před něho na stůl chléb a krajáč mléka a pak si k němu přisedne.*)

CHRISTY (*Sebelítostivě se zasměje.*) Jako král, říkáte? Od rána až do večera jsem jen tahal, oral, kopal, dřel a dřel a dřel. Jedinou radost na světě jsem neměl, akorát že jsem si zašel v noci na králíky, víte, já jsem, Bůh mi odpusť, pytláčil moc rád. Jednou jsem málem vyfasoval šest měsíců jen za to, že jsem s vidlema šel na ryby.

PEGEEN A tomu vy říkáte radost? Potloukat se po nocích a pořád sám a sám?

CHRISTY S pomocí Boží je to velká radost. Třeba když na svatýho Martina zasvitlo sluníčko. Viděl jsem, jak na severu hasne světlo, jak se táhnou cáry mlhy, až jsem zaslechl kviknout králíka, a šup, hned za ním do houští. Popadnu kořist a jdu domů a div že neza-kopnu o kachny a husy, co spějí rovnou na cestě, zahnu kolem hnoje a už ho slyším chrápat – jako by pilou řezal krásný noční ticho, noc co noc tak chrápal – a přes den se zas v jednom kuse vztekal, nadával a klel jak oficír, když popadne ho rapl.

PEGEEN Pánbůh s námi a zlý pryč!

CHRISTY No právě a přál bych vám ho vidět, když celý tejdny pil a pak jednou před svítáním vstal a pod zrudlou oblohou se špacíroval nahej, svítil jak jasan v máji při měsíčku – a metal hlínu hvězdám do tváře, až selata i svině ječely, jako když na nože je bere!

PEGEEN Takovýho člověka bych se sama bála. A to jste tam žili jen vy dva?

CHRISTY Jen my dva. Jeho další synové a dcery se rozutekli po celým světě, ale každéj jeho potomek ho dodnes sedmkrát hned prokleje, kdykoli v noci zakašle a kejhne.

PEGEEN (*Pokývá hlavou.*) Vy jste mi teda pěkná cháska! Já jsem svýho tátu neproklela ani jednou, a to je mi už hodně přes dvacet.

CHRISTY Toho mýho byste proklela. Nikoho nikdy nenechal na pokoji, akorát když bručel v base, anebo když ho šoupli do ústavu,

protože se pral s cetnikama a napadal lidi. (*Skřivene.*) Nemel jsem s ním lehkej život, to vám povím, dokud jsem mu rejčem nerozpůlil lebku. V úterý to bylo.

PEGEEN (*Položí mu ruku na rameno.*) Tady budete mít klid, Christy Mahone. Nebude vás tu nikdo obtěžovat. Nejvyšší čas, aby se pěkněj chlapec jako vy dočkal trochu štěstí.

CHRISTY To bych řekl! Jsem přece slušnej člověk, sílu mám a kuráž taky... (*Někdo zaklepe. Christy se přitiskne k Pegeen.*) Panebože! Kdo to může bejt, takhle pozdě? Já se strašně bojím četníků a ožilejch mrtvol. (*Znovu se ozve zaklepání.*)

PEGEEN Kdo je?

HLAS (*Ozve se zvenčí.*) To jsem já!

PEGEEN Kdo já?

HLAS Vdova Quinová.

PEGEEN (*Vyskočí a podá Christymu chléb a mléko.*) Pusťte se do toho a dělejte, že na vás jde spaní. Kdyby zjistila, že je vám do řeči, bude nám tu tlachat až do božího rána. (*Christy si vezme chléb a mléko a ustrašeně se posadí zády ke dveřím. Pegeen vztekle otevře dveře.*) Co se děje? Co tu chcete takhle pozdě v noci?

VDOVA QUINOVÁ (*Vkročí dovnitř a zírá na Christyho.*) Jdu zrovna od Shawna Keogha a otce Reillyho. Řekli mi, že tu máte moc divnýho hosta. Maj obavu, že se vám opije a bude strašně rádit.

PEGEEN (*Ukazuje na Christyho.*) Podívejte se, jak rádí. Najed se, vypil krajáč mléka, natáh se a teď se sotva drží, aby neusnul. Jděte to říct otci Reillymu a Shaneenu Keoghovi.

VDOVA QUINOVÁ (*Popojde blíž.*) Do rána už je nevidím. Ale řekli mi, abych si toho mládenečka odvedla na noc k sobě.

PEGEEN (*V nechápavém údivu.*) Cože? Ještě dneska v noci?

VDOVA QUINOVÁ (*Přistoupí ke Christymu.*) Ještě dneska v noci. „Nesluší se,“ řekl otec duchovní, „aby osoba jeho druhu spala pod jednou střechou s osamělým děvčetem.“ (*Christymu.*) Bůh vám žehnej, pane!

CHRISTY (*Nesměle.*) Požehnej Pánbůh!

VDOVA QUINOVÁ (*Zvědavě a napůl pobaveně si ho prohlíží.*) Takovej usměvavej mládeneček. Musely to bejt strašný muka, že vás dohnaly k tak krvavýmu činu.

CHRISTY (*Pochybovačně.*) Možná jo, možná jo.

VDOVA QUINOVÁ Jakýpak „možná jo“? Srdce mi to může utrhnout. Sedíte si tu jakoby nic, v jedný ruce hrnek, v druhý koláč. Vypadáte, jako byste uměl odříkat líp katechismus nežli vraždit tátu.

PEGEEN (*Myje nádobí u výčepu.*) Co to plácáte! Každéj hned pozná, že je schopnej velkejch činů a přivést jima v úžas celej svět. A teď už račte jít. Nenechám si ho takhle tejrát, když je celej utrmácenej. Tejden byl na nohou.

te, mládenečku, jak si padnem do noty. O lidech jak my dva se přece zpívá na výročním trhu.

CHRISTY (*Bezelstně.*) Vy jste taky zavraždila tátu?

PEGEEN (*S pohrdáním.*) Ale co vás nemá! Jenom muže křísila reza-
tým pohrabáčem po hlavě a on se z toho nesebral a umřel, jak mu
ta rez otrávila krev. Byla to úskočná a podlá vražda, co ani malým
klukům nestála za vyprávění. (*Přejde ke Christymu a postaví se
vlevo od něho.*)

VDOVA QUINOVÁ (*V dobré míře.*) Možná, že ne, ale všichni vědí, že
vdova, co pohřbila své děti a dokázala zabít vlastního muže, je pro
tady toho mládence lepší společnost, než potřeštěná holka jako ty,
co letí na každého chlapa, kterej na ni mrkne.

PEGEEN (*Vybuchne vzteky.*) A to mi říkáte vy, vdova Quinová, když
ještě teď, fuj, dechu popadáte, jak jste se hnala přes kopec, jen aby-
ste uviděla jednu mužskou tvář?

VDOVA QUINOVÁ (*Posměšně.*) Takže takhle se to má? Ještě, že má
otec Reilly tolik soudnosti a rozhod se vás rozdělit. (*Uchopí
Christyho za límec a zvedne ho.*) Chlap, kterej zabil svého tátu, zná
lecjaký pokušení, takže zvedat kotvy, mládenečku. Jde se, šupito
presto!

PEGEEN (*Popadne ho za ruku.*) Nikam nepůjde! Mám ho tady jako
podomka a nedovolím, aby mi ho někdo někam vodil, když otec
není doma.

VDOVA QUINOVÁ Byl by na hlavu padlej, kdyby chtěl spát v krčmě,
kde přes den bude jenom dřít a dřít. Jen pojdte se mnou, mláde-
nečku, máte na to právo. Počkejte, až uvidíte můj malej domeček
kousíček odsud, tamhle na kopečku.

PEGEEN Počkejte do rána, Christy Mahone. Aspoň pak líp uvidíte na
tu děravou doškovou střechu. Její kozel se tam chodí pást, protože
trávy na ní roste víc než u ní na louce. Ani obyčejnej vandrák se
zatím nenašel, co by jí dal tu chatrč do pořádku.

VDOVA QUINOVÁ Kdybyste viděl, jak se dovedu otáčet na tý svojí
zahradce, mládenečku, odpřisáh byste, že mě pánbůh stvořil,
abych žila sama. V celým kraji se nenajde nikdo, kdo by uměl vá-
zat došky, sekat trávu nebo stříhat ovce jako já.

PEGEEN (*S hlasitým opovržením.*) Otáčet se dovedete, jen co je prav-
da. Celej svět ví, že jste vlastním mlíkem odkojila černého berana.
Pak z něj nadělali dušený ledvinky a sám pan biskup z Connaughtu
z nich vycejtil něco křesťanskýho. Celej svět taky ví, že jste jednou
oholila ryšavýho mariňáka za pouhý tři pence a za paklík tabákový
natě silný tak, že by vymáčkla játra i z divoký kozy?

VDOVA QUINOVÁ (*Pobaveně.*) Slyšíte ji, mládenečku, slyšíte ji?
Neuplyne, dejte na mě, ani tejden, a bude si hubu otírat i o vás.

PEGEEN (*Christymu.*) Nevšímejte si jí, rozumíte? Já jsem
toho svého chlívku a neotravuje nás tady.

VDOVA QUINOVÁ Však já už jdu. Ale on půjde se mnou.

PEGEEN (*Zatřese jím.*) Jste hluchej nebo co?

CHRISTY (*Bázlivě vdově Quinové.*) Bůh vám požehnej, ale já jsem
tady podomkem a možná, že bych radši zůstal. Možná.

PEGEEN (*Vítězoslavně.*) Slyšela jste? Už ať jste venku!

VDOVA QUINOVÁ (*Rozhlíží se po pokoji.*) Než abych šla takhle
pozdě v noci sama přes kopec, to radši zůstanu tady. Natáhnu se ta-
dy na lavici, Pegreen, a on ať si lehne ke krbu.

PEGEEN (*Úsečně a zlostně.*) Žádný takový! Koukejte mazat nebo vás
vyprovodím sama!

VDOVA QUINOVÁ (*Balí se do svého šálu.*) Obtížnej věk, co, když ně-
komu je dvacet. (*Christymu.*) Bůh s vámi, mládenečku. Dejte po-
zor! Muka pekelný vás čekaj, když si s ní něco začnete. A ona prej
čeká na pergamen z ovčí kůže, aby si mohla vzít Shawna Keogha
z Killakeenu.

CHRISTY (*Přistoupí k Pegreen, která za vdovu Quinovou zavřela dve-
ře na závoru.*) Co tím chtěla říct?

PEGEEN Nevšímejte si toho. Bláboly a lži. Kde sebral Shawn Keogh
tu drzost! Takhle mě špiclovat! Já mu ukážu, jen až mi přijde pod
ruku! Já mu ukážu!

CHRISTY Takže vdávat se za něj nebudete?

PEGEEN Nevezmu si ho, i kdyby nás přišel oddávat sám biskup.

CHRISTY Sláva pánubohu a buď mu za to dík.

PEGEEN Tohle bude vaše postel. Tady máte příkrývku. Vlastníma ru-
kama jsem ji prošívala. Tak a teď se natáhněte a ať vám Bůh dá
klidnej spánek. Vzbudím vás, až zakokrhaj kohouti.

CHRISTY (*K Pegreen, která odchází do vedlejší komůrky.*) Ať vám
pánbůh, Panenka Maria a svatej Patrik požehnaj a odplatěj vám va-
ši dobrotu. (*Pegreen za sebou zavře dveře. Christy si upravuje lůžko
a s velkým potěšením hladí pokrývku.*) Čistý lože, měkký k tomu,
nakonec mě štěstí potkalo – dvě pěkný ženský se tu o mě perou.
O mě! Tak mě napadá – že jsem já svého tátu nezabil už dávno!

(Opona)

DĚJSTVÍ DRUHÉ

Scéna jako dřív. Nádherné, třpytné ráno. Christy přímo září dobrou náladou a čistí dívčí boty.

CHRISTY *(Jak počítá šálky v příborníku, mluví sám k sobě.)* Padesát tamhle. Tady deset. Nahoře dvacet. To máme osmdesát džbánek. Šest šálků, jeden rozbítej. Dva talíře. Sklenic spousty. Lahví, že by se kantor nedopočítal a pálenky v nich tolik, že by spláchla peníze i moudrost hrabství Clare. *(Opatrně botu pokládá.)* Botičky na večer, pěkně jak maj bejt, a kartáče má, děvče, radost pohledět! *(Položí kartáče a pomalu přistoupí k zrcadlu.)* Místěčko pro mě jako dělaný. Celej život bych tu pěkně proklábosil s pořádnějma křesťanama, a to je jiná společnost než psi a kočky. Jen bych se tu pořád vochovejtal, dýmku pokuřoval, popíjel, co hrdlo ráčí, prací bych se zrovna nepřetrh, z lahvinky bych občas vytáh špunt a sklínku oplách, pro slušnýho hosta štamprdílkou pěkně nablejskal. *(Sundá zrcadlo ze stěny a pověsí je na opěradlo židle, pak se před něj posadí a začne si mýt tvář.)* Pohlednej hoch, což? Konečně se správně vidím. V tom ďábelským zrcadle, co jsme měli doma, by i tvář anděla šla šejdrem. A ručičky budu teď mít den ode dne fajnovější, měkkounký a hebounký, žádný pracky jako maj ti halamové, co se pořád plahocej ve hlíně a hnoji. *(Vylekaně sebou trhne.)* Že by se už vracela? *(Podívá se ven.)* Cizí holky. Kam se schovám, panebože, vždyť mám obnažený hrdlo! *(Podívá se ven.)* Oblíknou se radši vedle. *(Popadne kabát a zrcadlo a odběhne do vedlejšího pokoje. Dveře se otevrou, Zuzana Bradyová nejdřív nakoukne dovnitř, pak zaklepe.)*

ZUZANA Nikdo tu není. *(Znovu zatuká.)*

NELLY *(Popostrčí ji dovnitř a tlačí se za ní spolu s Honorou Blakeovou a Sárou Tanseyovou.)* Že by šli ven? Tak brzo?

ZUZANA Co když si z nás Shawn Keogh dělal šprťouchlata a žádněj takovej mužskej tady není?

HONORA *(Ukáže na slavník a na deku.)* Vidíte? Přespal tady. Pomoz nám pánbůh, jestli už odešel. V životě už nespátříme člověka, co

zabil svýho tatú. A my kvůli nemu vstaváme tak daleko od domu do kopce jak blázni.

NELLY Jsou tohle jeho boty, co myslíš?

SÁRA *(Zvedne je.)* To by na nich musela bejt krev jeho táty. Znáš to přece z novin, ne? Ze zavražděnejch vždycky crčí krev.

ZUZANA Sáro, je na nich krev?

SÁRA *(Čichá k botám.)* Spíš voda z močálu. Ale patří jemu, za to dám krk. Podívejte: červená hlína, bílá hlína, rašelina, jemnej mořskej písek – ten člověk ušel světa lán, dejte na mne. *(Posadí se a obuje si jednu jeho botu.)*

ZUZANA Možná si vzal boty Michaela Jamese a uplách v nich do Belmulletu. Měla bys hned běžet za ním, Sáro Tanseyová. Vzpomínáš, jaks tenkrát zapráhla mulu a hnala se deset mil, jen abys uviděla toho chlapa, co na severním pobřeží prej ukous jedný dáme nos. *(Podívá se ven.)*

SÁRA *(Běží k oknu v jedné botě.)* Nech řečí, dneska vypadáme hloupě všechny. *(Obuje si i druhou botu.)* Docela mi padnou. Půjdu se v nich vyzpovídat otcí duchovnímu. Vždyť je to hanba. V zimě v létě běháme ke zpovědi, ale na pořádněj hřích se nezmůžem.

HONORA *(Poslouchá u dveří do vedlejšího pokoje.)* Pst! Uvnitř někdo je. *(Pootevře dveře.)* Nějakej mužskej! *(Sára rychle zuje boty a postaví je tam, kde stály. Všechny stojí v zástupu u dveří a škvírou nakukují dovnitř.)*

SÁRA Zavolám na něj. Hej, pane! *(Christy vystrčí hlavu.)* Je Pegeen doma?

CHRISTY *(Vejde vystrašený jako myš a za zády drží zrcadlo.)* Šla na kopeček kozy podojit, abych měl ráno mlíko do čaje.

SÁRA S prominutím, že se ptáme, to vy jste ten, co zabil svýho tatú?

CHRISTY *(Nenápadně se šine k hřebíku, na němž viselo zrcadlo.)* Ano, jsem, a pomáhěj mi Bůh!

SÁRA *(Vyndává vejce, která přinesla.)* Tisíckrát nám buďte vítán a tady nesu pár kachních vajec na přilepšenou. Pegeeniny kachny se na nic pořádnýho nezmůžou, ale tohle jsou vejce, jak maj bejt. Jen si je potěžkejte, ať vidíte, že vám nelžu.

CHRISTY *(Postoupí nesměle dopředu a napřahuje levou ruku.)* Velký jsou a těžký.

ZUZANA A já vám nesu hrudku másla. Nebudete přece jíst brambory jen tak na sucho, když jste zabil svýho tatú a pak se musel trmácet takovou dálku.

CHRISTY Děkuju vám pěkně.

HONORA A já vám nesu kousek koláče. Vždyť musíte bejt celej pohublej, jak jste tak kráčel křížem krážem světem.

NELLY A já vám nesu pěknou slepičku – uvařenou jak se patří – pan

prsíčka, nadělaný, což?

CHRISTY Div neprasknou, opravdu. (*Dotkne se slepičky hřbetem ruky, v níž drží dary.*)

SÁRA Jen je zmáčknete pořádně! K čemu máte pravou ruku? K posvátnějším věcem, co? (*Rychle proklouzne za něho.*) Zrcadlo v ní drží! Do dnešního dne jsem neviděla mužského, co by držel za zády zrcadlo. Chlapi, co zabíjej svoje táty, jsou tak trochu primadonny. (*Dívky se chichotají.*)

CHRISTY (*Nevinně se usmívá a skládá dary na zrcadlo.*) Děkuju moc vám všem...

VDOVA QUINOVÁ (*Najednou se objeví ve dveřích.*) Sára Tanseyová, Zuzana Bradyová, Honora Blakeová! Nelly! Kde se tady u čerta berete takhle brzo ráno!

DÍVKY (*Chichotají se.*) To je ten chlap, co zabil svého tatku.

VDOVA QUINOVÁ (*Jde k nim.*) Já dobře vím, že je to on. Právě jsem ho dole na hřišti přihlásila ke všem hrám: k dostihům, skoku do dálky, hodu kamenem a kdoví k čemu ještě.

SÁRA (*Rozjařeně.*) Dobře jste udělala, vdovo Quinová. Vsadím své věno, že jim to všem natře.

VDOVA QUINOVÁ Než vsadíš svoje věno, dej mu najíst. A pořádně, ať má sílu. (*Bere do ruky dary.*) Jste najeden či hladov, mláde- nečku?

CHRISTY Spíše hladov, prosím.

VDOVA QUINOVÁ (*Nahlas.*) To jsem si mohla myslet! Hněte sebou a dejte mu hned najíst. (*Christymu.*) Pojdte ke mně (*posadí si ho na lavici, zatímco dívky připravují snídani*), přestaňte se culit jak májovej měsíc, a než se Pegeen vrátí, řekněte nám, jak to všechno bylo.

CHRISTY (*Začíná se mu to zamlouvat.*) Je to dlouhý povídání, umřely byste nudou.

VDOVA QUINOVÁ Snad byste se nám ještě neupejpal, takovej švarnej, kurážnej a lstivej mládenec jako vy! Tak sem s tím, honem: kde jste mu rozřal lebku? Uvnitř v domě?

CHRISTY (*Nesměle, ale polichoceně.*) Ne. Kopali jsme brambory na jeho kamenitým políčku ve stráni. Jak na vidrholci to tam je.

VDOVA QUINOVÁ A vy jste z něj chtěl vymáčknout peníze. Nebo jste mu řekl, že se oženíte a vyženete ho z chalupy?

CHRISTY Nic takovýho. Kopal jsem a kopal a hleděl si svého. A tu on povídá: „Koukej mazat dolů za knězem, ty idiote jeden pidlovo- kejš, a řekni mu, že si do tří neděl vezmeš vdovu Caseyovou.“

VDOVA QUINOVÁ Co to bylo za ženskou?

CHRISTY (*S hrůzou v hlase.*) Úděsná baba. Chodila k nám přes kopec. Pětačtyřicet jí bylo, stodvacet kilo vážila, na jednu nohu pajdala,

na jedno oko slepa byla a choutky neudrží v mčovině, smej, mladej, všechno jedno.

DÍVKY (*Seběhnou se kolem něho a obskakují ho.*) No né, no né, marjápanno!

VDOVA QUINOVÁ A proč tak nalíhal, abyste si ji vzal? (*Vezme si kus kuřete.*)

CHRISTY (*Jí s pořádkem větší chutí.*) Chtěl mi namluvit, že potřebuju někoho, kdo by mě chránil před surovým světem a celou dobu přitom myslel jen na to, jak se nastěhuje do její chajdy a bude chlastat za její peníze.

VDOVA QUINOVÁ Jsou horší věci na světě než teplý krb a vdovička a na noc něco k pití. A pak jste ho teda majznul po hlavě?

CHRISTY (*Mluví skoro vzrušeně.*) Nic takovýho. „Nevezmu si ji,“ povídám. „Všichni vědí, že mě šest tejdnu kojila a že teď je z ní ba- ba jaga, co když hubu otevře, hned rackové a vrány rozlétají se do všech stran a ani stínem nezavadí o tu její zahradu, jak se boje- jích skřehotavejch, jedovatejch řečí.“

VDOVA QUINOVÁ (*Dobírá si ho.*) Společnice pro vás jako dělaná.

SÁRA (*Netrpělivě.*) Nechte babu babou. A vtom jste ho zabil?

CHRISTY „Pro tebe je až moc dobrá,“ povídá, „tak koukej mazat, ne- bo tě roztrhnu jak hada.“ „Jen to zkuste,“ pravím na to já. „Tak bu- de to,“ povídá. „Jináč ďábel sám si ze tvejšch údů nadělá podvaz- ky.“ „Jen to zkuste,“ pravím na to já. (*Napřímí se a mává krajá- čem.*)

SÁRA A v právu jste byl, jak by taky ne!

CHRISTY (*Uchváceně.*) V tom mezi mrakem a horou vyšlo slunce a zeleně mi blesklo rovnou do očí. „Pánbůh sám ať slituje se nad tvou duší,“ povídá a zvedne kosu. „Anebo nad tou vaší,“ pravím já a zvednu rejč.

ZUZANA Úchvatnej příběh!

HONORA A jak pěkně nám ho vypráví!

CHRISTY (*Povzbuzen teď sebejistě mává kuřecí kostí.*) On po mně máchne kosou, já uskočím východním směrem, pak se zády obrá- tím k severu a bacím ho rejčem rovnou do temene – a už tam leží jak širokej tak dlouhej, a hlavu má rozřatou až po samej chřtán. (*Zvedne kuřecí kost až k ohryzku.*)

DÍVKY (*Společně.*) Skvělá práce! Bůh vám žehnej! To je pašák, pa- šák, pašák!

ZUZANA Sám pánbůh vedl jeho kroky k nám! A vdova Quinová má zase manžela! Však taky dávno po tom celá prahne. Našel se muž- skejš, co z ní nemá strach! Posad' jí ho na klín, Sáro.

VDOVA QUINOVÁ Ale no tak, děvčata, nezlobte ho takhle.

SÁRA (*Rychle běží k příborníku a k výčepu a přinese dvě sklenice a černé pivo.*) Jste přece oba hrdinové a teď spolu vypijete sklenič-

a v námořnických písničkách. (*Propojí jim paže a dá jim skleničku.*) Tak. Připijte na zdraví zázrakům západního světa, připijte pirátům, připijte pijákům, připijte pobudům a povalečům, porotcům připijte, co panděra si plní paragrafy anglického práva. (*Mává lahví.*)

VDOVA QUINOVÁ Tomu říkám přípitek, Sáro Tanseyová! Na zdraví, Christy. (*Pijí a mají přitom propletené paže, on drží sklenici v levé ruce, ona v pravé. Jak pijí, objeví se ve dveřích Pegeen Mikeova s konvicí mléka a zůstane zděšeně stát. Děvčata odskočí od Christyho. Christy odejde doleva dozadu. Vdova Quinová zůstane sedět.*)

PEGEEN (*Rozezleně mluví k Sáře.*) Čím můžu sloužit?

SÁRA (*Žmoulá v rozpacích zástěru.*) Unci tabáku, prosím.

PEGEEN Dvě pence máš?

SÁRA Peněženku jsem zapomněla doma.

PEGEEN Uděláš nejlíp, když si pro ni dojdeš a nebudeš si tu z nás dělat blázný. (*Vdově Quinové s rafinovanějším výsměchem.*) A čím můžu sloužit vám, vdovo Quinová?

VDOVA QUINOVÁ (*Drze.*) Za penny škrobu.

PEGEEN (*Vybuchne.*) Škrobu? V celý vaší rodině není jedna bílá spodnička či jedna bílá košile! A nikdy nebyla! Od archy Noemovy! Pro vás škrob nemám. Jděte si pro něj do Killamucku. A hned!

VDOVA QUINOVÁ (*Jak odchází s děvčaty, obrátí se ke Christymu.*) Ty jsi dnes ale obzvlášť nedůtklivá, Pegeen Mikeova. A vy nezapomeňte na závody a hry, mládenečku. Hned po poledni. (*Odejdou.*)

PEGEEN (*Rozkazovačně.*) Uklidit sklenice a vylejt splašky! (*Christy o překot uklízí.*) Lavici ke zdi! (*Christy to rychle udělá.*) Zrcadlo na hřebík! A vůbec, kdo na něj má co sahat?

CHRISTY (*Velmi pokorně.*) Chtěl jsem se dát jen trochu do pucu, když tady máte tolik pěkných děvčat.

PEGEEN (*Ostře.*) O pěkných holkách mi tu nemluvte! (*Jde vpravo k výčepu.*)

CHRISTY (*Chvíli jí zírá do tváře, jako by se nemohl rozhodnout, nakonec se odhodlá, vezme rýč a s předstíranou sebedůvěrou jde k ní.*) Podobným rejčem jsem zabil svého táta.

PEGEEN (*Pořád nazlobeně.*) Už mi to říkáte dnes po šestý.

CHRISTY (*Vychítavě.*) Jak to jen přijde, že vás to nezajímá. Ty holky sem táhly čtyři dlouhý míle, aby slyšely můj příběh.

PEGEEN (*Udiveně se otočí.*) Čtyři míle?

CHRISTY (*Omluvně.*) Neříkal váš táta, že blíž než čtyři míle od vás nikdo nebydlí.

PEGEEN Čtyři míle je to jenom po cestě. Ty holky to sem ale vzaly po kamenech přes řeku. Tou zkratkou je to k nám jen kousek. Sama

jsem tam byla...
táť. (*Významně a důrazně.*) A dnešní zprávy vskutku stojí za to, Christy Mahone. (*Zmizí vlevo v pokoji.*)

CHRISTY (*Podezřavě.*) Nepíšou tam snad, jak jsem zabil tátu?

PEGEEN (*Je slyšet z vedlejšího pokoje.*) O vraždě tam píšou.

CHRISTY (*Nahlas.*) O vraždě tatíka?

PEGEEN (*Vyjde z pokoje a přejde napravo.*) To zrovna ne, ale mají tam povídání dlouhý na půl stránky a celý jenom o tom, jak jednoho prej pověsili. Strašlivá smrt! A ještě horší čeká toho, kdo by zabil tátu. S takovejma se vůbec nepáraj, když to mají za sebou, tak je pohoděj bez rakve a jen tak v pytli do těsného hrobu, vápno na ně vylejou, jak vylejvaj se splašky.

CHRISTY (*Velice zkroušeně.*) Pomáhej mi Bůh. Jsem tu v bezpečí, co myslíte? Říkala jste včera v noci, že jsem tady u vás mimo nebezpečí.

PEGEEN (*Přísně.*) Nikde nebudete mimo nebezpečí, když si budete pouštět hubu na špacír před touhle smečkou rozjívěných holek, co po setmění choděj s četníkama. O čem si asi budou šuškat dneska?

CHRISTY (*S hrůzou.*) Myslíte, že to na mě řeknou?

PEGEEN (*S výsměšnou účastí.*) Kdo ví? Pomáhej vám Bůh.

CHRISTY (*Hlasitě.*) Copak by někdo mohl mít radost z toho, že mě přived na šibenici?

PEGEEN Můžou mít radost z nejružnějších věcí. I kámen sám by ale zaplakal, když byste sebou škubal na oprátce. Takovej pěkněj, silnej krk, můj Bože! Půl hodiny by vám to trvalo, než byste v hrozných mukách natáh brka.

CHRISTY (*Bere boty a obouvá se.*) Jestli mají srdce tvrdší nežli kámen, snad abych šel a jako Ezau, Kain či Abel bloudil po březích Neifinu a na erriských pláních.

PEGEEN (*Začíná si s ním pohrávat.*) Možná, že ano, protože se říká, že místní soudci neznají slitování.

CHRISTY (*Hořce.*) Kdyby jen soudci! Kdyby jenom oni! (*Vzhledne k ní.*) Není to hrůza, že mám zase jít a sám a sám se pořád toulat světem, na ženský koukat jako padlej anděl, co vzhlíží vzhůru k nebesům a Bohu?

PEGEEN Jakápak samota, když všude kolem se potulují holek celý houfy?

CHRISTY (*Zachmuřeně.*) Copak vy víte, co je to být sám? Městečkem procházet a pozorovat, jak na ulicích rozsvěcují světla, toulat se pořád na podivných místech, slyšet, jak všude na vás štěkají psi, po městech ploužit se a v každém koutě milence vidět, jak se líbají v šeru, zaslechnout jejich temnej šepot lásky, ploužit se kolem nich a pořád dál, když kručí žaludek a srdce bolí?

jak se mi zdá, co jsem do dnešního dne potkala.

CHRISTY A kdo by taky nebyl hodně divnej, když žije pořád takhle sám a sám.

PEGEEN Já divná nejsem, i když pořád žiju jen se svým otcem tady na samotě.

CHRISTY (*S nevýslovným obdivem.*) Jak by jen krásná ženská jako vy se mohla někdy cejtit osamělá, když chlapi se sem táhnou v houfech, jen aby slyšeli váš sladkej hlas, a malý děcka se jen sbíhají, když se ubíráte po cestách.

PEGEEN A mně zas nejde na rozum, jak by někdy moh bejt osamělej, kdo se umí vemlouvát jak vy.

CHRISTY Vemlouvát?

PEGEEN Nechcete mi tu přece namluvit, že kdo si nikdy nenamlouval holky, uměl by mluvit pěkně jako vy! Vy jenom děláte, že jste tak sám, abyste mě tím srdce obloudil.

CHRISTY Kéž by Bůh dal a já to jen tak hrál! Jenže jsem vždycky byl jen osamělej. Narodil jsem se osamělej jak měsíc na úsvitě. (*Jde ke dveřím.*)

PEGEEN (*Zmatena jeho slovy.*) A to mi právě nejde na rozum. Proč Christy Mahon na tom má bejt hůř než všichni ostatní? Tak pěkně hoch, tak divokej a kurážnej – že zabil otce.

CHRISTY Já sám se v sobě dobře nevyznám, já jen vím, že mě dneska srdce bolí, když pomyslím, že musím zase jít a mezi nás dva rozprostít lán světa, že víckrát nevstanu už blízko vás, leda až vstanem k poslednímu soudu, před Pánem Bohem, v naději i bázní. Teď vezmu hůl a dám se na cestu, protože viset není nic příjemnýho (*obráť se k odchodu*) – a vítanej tu dneska zrovna nejsem.

PEGEEN (*Ostře.*) Christy. (*Otoč se.*) Pojdte zpátky ke mně! (*Christy jde k ní.*) Položte hůl a radši přiložte. Jednou jste tady podomkem a nemůžete jen tak od nás odejít!

CHRISTY Sama jste řekla, že mě pověsej.

PEGEEN (*Konečně s ním mluví laskavě.*) Pročetla jsem si dole ve vesnici noviny a vím teď všechno o mordech, co jich v Irsku bylo za poslední tři tejdny. O tý vaší tam nestálo nic. (*Vstane a jde k výčepu.*) Nenašli nejspíš mrtvolu, tak není proč se bát.

CHRISTY (*Mluví v úžasu a pomalu.*) Takže to všechno jste mi říkala jen tak? (*Přistupuje k ní a v hlase má obrovskou radost.*) Můžu tu zůstat a pracovat dál? Vám nablízku? Od týhle chvíle nejsem sám a sám?

PEGEEN Nikdo vás odsud přece nevyhání, když se nedáte odlákat tou vdovou. Nebo těma holkama.

CHRISTY (*Naděšeně.*) V uších teď budu mít jen vaše slova. A v očích

jenom vaše poněky. Budu se dívat, jak vás staré zámky a zahrady, když myjete si večer kotníky.

PEGEEN (*V rozpacích, ale laskavě.*) Doufám, že na vás bude spolehnutí. Kus práce zřejmě zastanete taky. Trochu mne, pravda, rozzlobilo, když jste tu laškoval s tou bandou holek, na druhý straně říkám bez mučení, že za chlapa, co nemá brínku a kuráž, nedala bych nikdy ani vindru. (*Dovnitř vběhne Shawn Keogh s nůží na zádech, následován vdovou Quinovou.*)

SHAWN (*Mluví k Pegeen.*) Jdu kolem vás a na kopci jsem zahlídl tvoje ovce, jak na Jimmyho poli okusují zelí. Honem je běž zahnat, nebo se ti nadmou a pukne jim břich.

PEGEEN To by tak ještě scházelo! (*Přehodí si přes ramena šál a vběhne ven.*)

CHRISTY (*Dívá se z jednoho na druhého. Pořád má povznesenou náladu.*) Možná bych jí měl pomoci. S ovcema to umím.

VDOVA QUINOVÁ (*Přirazí dveře.*) Však ona si poradí i bez vás. A tady Shawn vám chce něco říct. (*Posadí se a pobaveně se usmívá.*)

SHAWN (*Vytáhne něco z kapsy a ukáže to Christymu.*) Víte, co to je, pane?

CHRISTY (*Podívá se na to.*) Lodní lístek? Do Ameriky!

SHAWN (*Chvěje se napětím.*) Je váš. A můj nověj klobouk taky. (*Vytáhne ho z nůše.*) A k tomu moje gatě, zadek maj pěkně podšítej. (*Taky je vytáhne.*) Moje nový sako, je z tý nejčernější vlny, co se najde tady v okolí. (*Podává mu kabát.*) To všechno vám hned dám a navrch požehnání – a otec Reilly požehná vám taky – jen jestli odsud zmizíte a necháte nás v klidu, co jsme tu měli, než včera padla tma a přišel jste k nám vy.

CHRISTY (*S nečekanou arogancí.*) A pročpak se mě chcete zbavit, co?

SHAWN (*Dívá se na vdovu Quinovou, jako by prosil o pomoc.*) Já nejsem žádněj študovanej člověk a ve lhaní se vyznám jenom chabě, takže vám řeknu pravdu, Mahone. Budem se brzo tady s Pegeen brát a myslím, že by nebylo moc dobře, abyste zrovna vy s ní sdílel domov – takovej kurážnej chlap jako vy se ve všem vyzná.

CHRISTY (*Téměř bojovně.*) Chcete mě uplatit, jen abych už byl pryč?

SHAWN (*Úpěnlivým hlasem.*) Neberte si to ve zlým, milej pane, za vodou by vám ale bylo líp. Řetízek zlatej, kabát nablejskaněj, na lovy byste s paničkama jezdil. (*Posunky prosí vdovu Quinovou, aby mu pomohla.*)

VDOVA QUINOVÁ (*Přistupuje blíž.*) Má svatou pravdu. Uděláte nej líp, když zase půjdete, aby se ta holka na vás neupnula. Tady Shannýnek si totiž myslí, že by se k vám stejně nehodila, i když všichni říkaj, že by si vás vzala. (*Christy září spokojeností.*)

SHAWN (*S hrůzou a velice naléhavě.*) Protože k vám se, pane, neho-

ja to vidím. (*Rukama naznačuje škrcení.*) Hodí se jen pro takový jako já: obyčejnej hodnej mužskej, kterej nehne brvou, i kdyby řádila jak furie.

VDOVA QUINOVÁ (*Nasazuje Christymu Shawnův klobouk.*) Tak si aspoň vyzkoušejte jeho šaty, třeba vám je půjčí na to odpolední klání. (*Postrkuje ho ke dveřím do vedlejšího pokoje.*) Jen si je vyzkuste. Odpovědět mu můžete až pak.

CHRISTY (*Celý září, šaty se mu velmi zamlouvají.*) Tak dobře. To bude Pegeen koukat. Tvídový sako, na hlavě klobouk! (*Vejde do pokoje a zavře za sebou dveře.*)

SHAWN (*Hlas má plný úzkosti.*) Chce se jí předvádět v mém obleku. Ten odsud nechce, vdovo Quinová. Na dvacet dáblů se v něm musí skrejt. Já už ho vidím, jak si bere Pegeen.

VDOVA QUINOVÁ (*Výsměšně.*) Všem holkám se přece víc líbí mužskej, co má kuráž, než bačkora jako ty.

SHAWN (*V zoufalství chodí po cimře.*) Co mám teď dělat, vdovo Quinová? Hned bych ho šel udat, ale znáte to – uteče jim z dublinský věznice a po mně bude veta. Kdybych nebyl tak bohabojnej, sebral bych odvahu a vzal bych ho zezadu krumpáčem. Copak za to můžu, že jsem sirotek a nemám tátu, na kterýho bych byl pěkně uvyklej, takže by mi nepřišlo tak zatěžko ho zabít a před celým světem pak dělat hrdinu. (*Přistoupí k ní.*) Poradte mi něco, vdovo Quinová, slíbil jsem vám přece ovci!

VDOVA QUINOVÁ Ovečka není zas tak velkej dar. Co mi však dáš, když si ho vezmu já, a tak tě dostanu z tý šlamastyky?

SHAWN (*Užasle.*) Vy?

VDOVA QUINOVÁ Dáš mi jednu pěknou strakatou krávu, jednoho berana a dovolení chodit přes tvý žitný pole, na svatýho Michala pak fůru hnoje a právo brát si rašelinu na západním svahu?

SHAWN (*Září nadějí.*) Dám, všechno vám dám, i svůj snubní prsten, jemu půjčím ten svůj nověj oblek, aby vám nedělal na svatbě ostudu, dvě kůzlata vám rád dám na hostinu, pět litrů dobrý pálenky vám dám, dudáky na voze vám nechám poslat až z Crossmoliny nebo z Balliny. A dám vám...

VDOVA QUINOVÁ To stačí. A teď už buď zticha. Vrací se. (*Vstoupí Christy a v nových šatech vypadá jako ze škatulky. Vdova Quinová k němu přistoupí a neskryvá svůj obdiv.*) Kdybyste se viděl, samou pýchou byste oněměl. Věčná škoda posílat takovýho panáčka někam do Ameriky.

CHRISTY (*Dme se pýchou jako páv.*) Do žádný Ameriky nepojedu. Ubohý je to tady sice dost, mně se tu ale líbí. Usadím se tu. (*Vdova Quinová dá Shawnovi znamení, aby zmizel.*)

SHAWN Půjdu přeměřit závodistiště, dokud trvá příliv. Šaty vám tu ne-

chám a taky pozennam na to dnesní klání. (*Chce se ze dveří.*)

VDOVA QUINOVÁ (*Obdivuje Christyho.*) Že vám to ale sekne, mladý muži. Posadte se, když máme teď chvilku pro sebe.

CHRISTY (*Chvástavě.*) Jdu za Pegeen ven na kopec.

VDOVA QUINOVÁ Pegeen vám neutče. Vzpomínáte, co jsem vám řekla včera večer? My dva se k sobě náramně hodíme.

CHRISTY Takovejch by se našlo! Kdekdo se teď ke mně má. Jídlo mi nosej, šaty jakbysmet (*houpavým, chvástavým krokem jde ke dveřím a popotahuje si opasek*), všichni maj oči jenom pro hrdinu, co jednou ranou rozťal svého tátu od hlavy až k pasu. (*Otevře dveře, pak vrávorá zpátky.*) U všech svatejch! Andělé svatý na nebeským trůně!

VDOVA QUINOVÁ (*Jde k němu.*) Copak vám je?

CHRISTY Chodí tu duch! Duch mýho zabitého otce!

VDOVA QUINOVÁ (*Podívá se ven.*) Tamhleten pobuda?

CHRISTY (*Jako šílený.*) Kde se teď skryju před pekelným duchem? (*Dveře se rozrazí a na prahu se objeví starý Mahon. Christy se rychle schová za otevřené dveře.*)

VDOVA QUINOVÁ (*V úžasu.*) Pozdrav vás Bůh, vy ubožáku!

MAHON (*Nevrle.*) Neviděla jste tady takovýho kluka? Dnes brzo ráno nebo včera večer?

VDOVA QUINOVÁ To jsou mi divný způsoby. U nás je zvykem nej dřív pozdravit.

MAHON Viděla jste ho tady nebo ne?

VDOVA QUINOVÁ (*Odměřeně.*) Jakže měl vypadat?

MAHON Odpornej cucák, tlama jako vrata, v ruce hůl. Jeden pocestnej ho prej tady viděl. Včera před setměním.

VDOVA QUINOVÁ Máme žně, pane. Takovejch tu projdou stovky. Do Sliga jdou. Na parník. A proč ho hledáte, jestli se smím ptát?

MAHON Zabít ho chci, převíta, protože mi rejčem rozbil hlavu. (*Sundá si širák a s jistou pýchou jí ukazuje obvazy a fáče, co má na hlavě.*) Takhle mě zřídil, převít jeden. Není to zázrak, že deset dní se za ním vleču s rozšklebenou hlavou?

VDOVA QUINOVÁ (*Bere jeho hlavu do dlaní a s obrovským potěšením si ji prohlíží.*) Tomu říkám rána. A kdo že vás to, prosím vás, tak praštil? Nějakej raubíř?

MAHON Můj vlastní syn a žádnej raubíř! Usmrkanej fracek! Ještě k tomu koktá!

VDOVA QUINOVÁ (*Pustí jeho hlavu a otírá si ruce do zástěry.*) Jen aby se vám do toho nedala sněť, či jak se tomu říká. Neměl byste s tím moc na slunce. Strašná rána je to a musel jste ho strašně tejerat, když vám, chudák, takhle zřídil lebku! A to jste jeho vlastní otec!

VDOVA QUINOVÁ (*Baví se.*) Ano, vy. Ostuda je to, když zatvrzelý starý lidi takhle tejraj mládež.

MAHON (*Zuří.*) Tak já ho tejral, já! Já byl pořád trpělivost sama, jak mučedník či svatej jsem ho snášel a na starý kolena teď za odměnu bloudím světem bez pomoci sám!

VDOVA QUINOVÁ (*Náramně se baví.*) Je to div divoucí, jak špatnost dokáže zničit člověka.

MAHON Tak já jsem špatnej, já? Copak vám neříkám, že on zničil mě, on, ten tluchuba a povaleč a flákač! Takhle se ještě rozvalovat někde v kapradí jak je den dlouhej a vyhřejet si pěkně na sluníčku panděro, to jo, na to ho užije, na to jo!

VDOVA QUINOVÁ Na práci moc ne?

MAHON Práci vzal čert. A přál bych vám vidět, když o něco náhodou zavadil: kupku sena postavil, hned se mu zbortila, poslední naši krávu hnal, hned si zlámala nohu až u samý kyčle. A když zrovna nedělal podobný vylomeniny, chytal ptáčky, pěnkavy a drozdy, a pak si s nima hrál – anebo se sám na sebe křenil do toho střepu, co visel u nás na zdi místo zrcadla.

VDOVA QUINOVÁ (*Podívá se na Christyho.*) A co ho mělo k takový pošetilosti, prosím vás? Že by tak bláznil po holkách?

MAHON (*Výsměšně vykřikne.*) Po holkách? Bláznil? To se vám povedlo! Jak jen zahlíd červenou sukni mihnout se na kopci, hned zalez do křoví a mezi větvičkama a listím vyděšeně poulič oči a uši – ma stříhal, jak vystrašenej zajíc. Ten a holky! To se vám povedlo!

VDOVA QUINOVÁ A pití v tom nebylo?

MAHON Pití? Chudák malej! Přičichnul k půllitru, a už to s ním seklo! Jak vám říkám, moc slabej žaludek má, moc slabej. Jednou jsem mu dal třikrát bafnout z fajky, a on se vám začal celej svíjet v křečích, takže jsem musel zapráhnout a honem ho odvézt k porodní bábě.

VDOVA QUINOVÁ (*Spráskne ruce.*) No to mě podrž, to je teda chlap. Něco takovýho jsem jaktěživa neslyšela!

MAHON Na to dám krk, že ne. Široko daleko si o něm ženský povídaly a všem byl jenom pro smích. A když ho holky zmerčily, jak se blíží po cestě, hned nechaly plevel plevel a pokřikovaly po něm: „Ty cvoku Mahone, kampak tak nahonem!“

VDOVA QUINOVÁ Co já bych za to dala, abych ho mohla vidět! Jak vlastně vypadá, prosím vás?

MAHON Takovej malej, nedomrlej spratek.

VDOVA QUINOVÁ Spíš tmavší?

MAHON Tmavej a špinavej.

VDOVA QUINOVÁ (*Rozpomíná se.*) Tak mě napadá, že jsem ho možná viděla.

MAHON (*Iveaockave.*) Odpornej, hnusnej, všivej padouch.

VDOVA QUINOVÁ Odpornej, hnusnej, všivej padouch. Jako by vám z oka vypad.

MAHON Kam se vytratil?

VDOVA QUINOVÁ Tamhle přes kopec. Chtěl chytit pobřežní parník a zmizet na sever anebo na jih, co já vím.

MAHON Doženu ho, co myslíte?

VDOVA QUINOVÁ Když to vezmete dolem přes písčiny, dokud trvá odliv, budete tam stejně jako on, protože on musel obejít zátoku horem, a to je deset mil. (*Ukáže ke dveřím.*) Jděte rovnou za nosem a pak se dejte po silnici na sever. (*Mahon rychle vyběhne. Vdova Quinová za ním křičí.*) A pěkně mu to spočítejte, až ho dopadnete! Ale držte se přitom v mezích zákona! Byla by přece škoda, aby soudce v černý čepici vynes rozsudek nad takovým starým harcovníkem, jako jste vy. (*Přibouchne dveře, chvíli se dívá na Christyho, který se krčí hrůzou, a pak vybuchne v smích.*) Učiněnej hrdina Západu, jen co je pravda! Tak to byl ten ubožák, co jste ho rozřal od hlavy až do pasu?

CHRISTY (*Vyhlédne ven a pak se otočí na vdovu Quinovou.*) Co tomu řekne Pegeen, až se jí to donese? Co mi teď jen řekne?

VDOVA QUINOVÁ Vezme vás po hlavě, řekla bych, a požene vás ze dveří. Měla vás za hotovej zázrak, chudinka, a vy jste zatím jen ubohej lhář, co vypráví všem báčorky a zkazky, jak zabil svého tátu!

CHRISTY (*Obrátí se ke dveřím, vzteky ztratil řeč, jen napůl pro sebe si mumlá.*) Nejdřív dělá mrtvýho, pak vyskočí jak čamrda a jde po mně jak lasička po kryse, a nakonec přijde strašit sem a plete se mezi mě a krásný ženy Irska! Do moře s ním, dědkem plesnivým...

VDOVA QUINOVÁ (*Věcnějším tónem.*) Takhle mluví jedinej syn o svým otci?

CHRISTY (*Vybuchne.*) Jedinej syn? No to se povedlo! Jedinej zub mu v dásní přejí, a ať ho děsně bolí, jediný oko v hlavě, a ať se mu ve tmě na silnici zjeví sedmasedmdesát čertů, jedinou nohu z prohnílého dřeva, ať se na ní dopajdá až do horoucích pekel! (*Dívá se ven.*) Tamhle jde po písčine napříč zátokou. Kéž by tak pánbůh dal a smet ho jednou vlnou!

VDOVA QUINOVÁ (*Pohoršeně.*) Nestydíte se? (*Položí mu ruku na rameno a obrátí ho k sobě.*) Co je vám? Málem mi tu brečíte.

CHRISTY (*Zoufale a zarmouceně.*) Láska jí zářila z čela jako světlo, svítila mi jak hvězda poznání. Když na mne mluvila, měl jsem pocit, jako by sama svatá Brigita promlouvala ke svatejm nevířákům. Teď pro mě bude mít jen tvrdý slova, bude mi nadávat, jak stará ženská, když popohání nemocnýho osla.

se v jednom kuse drbe a smrdí kořalkou, co ji tu prodává.

CHRISTY (*Podrážděně.*) Ta může prodávat kořalku i v nebi! Ale co budu dělat já, když za jedinej den mě nebe opustilo? (*V dálce jsou slyšet dívčí hlasy. Vdova Quinová vyhlédne ven a rychle k němu přistoupí.*)

VDOVA QUINOVÁ Budete asi dělat to, co dělám já od doby, co jsem zabila svého muže. Už nějaký ten pátek žiju tady sama, někdy je mi dobře, to když svítí sluníčko, ponožku zalátám, spodničku vyspravím, někdy zas koukám na škunery, kocábky a vlečný lodě, a myslím na ty zarostlý chlapy, co se na nich plavěj, zatímco já tu sedím rok za rokem sama.

CHRISTY (*Se zájmem.*) To jste pak na tom zrovna jako já.

VDOVA QUINOVÁ No právě. Proto se mi tak líbíte. Mám nahoře na kopci příbytek a tam se o vás budu pěkně starat a nikdo se vás tam nebude ptát, jestli jste někoho zabil a tak podobně.

CHRISTY Ale co budu dělat, když opustím Pegeen?

VDOVA QUINOVÁ U mně se vždycky najde pěkná práce – mušličky sbírat na pobřeží, na prášek je rozemlít, nabílit stěny, kurník postavit, natáhnout na člun novou kůži. Můj příbytek je, pravda, trochu stranou, ale u kolovrátku se u mě sejdou ti nejmoudřejší starci z okolí. Už nás dva vidím, jak se spolu máme, jak šeptáme si, jak se objímáme...

HLASY (*Doléhají sem z dálky.*) Christy! Christy! Christy Mahone!

CHRISTY To je Pegeen Mikeova?

VDOVA QUINOVÁ Ty holky jsou to. Nejspíš si vás chtěj odvést na ten turnaj. Co jim mám říct?

CHRISTY Pomozte mi vyhrát Pegeen. Jde mi jenom o ni. (*Vdova Quinová jde k oknu a dívá se ven.*) Pomozte mi vyhrát Pegeen a já poprosím Boha, aby k vám byl milostivej v hodině smrti vaší a ved vás rovnou do nebeský zahrady, kde byste v blaženosti žila u nohou syna svatý Panny.

VDOVA QUINOVÁ Tomu říkám modlitba!

HLASY (*Ozývají se z větší blízkosti.*) Christy! Christy Mahone!

CHRISTY (*Vzrušeně.*) Už jsou tady. Přísahajte, že mi pomůžete! Zachraňte mě, pro Kristovu lásku!

VDOVA QUINOVÁ (*Chvíli se na něho dívá.*) Když vám pomůžu, a vy se tu stanete hospodářem, přísahajte, že mi dáte dovolení chodit přes žitný pole, horskýho berana a fůru hnoje na svatýho Michala!

CHRISTY Přísahám při živlech a hvězdách nebeských.

VDOVA QUINOVÁ Dobře. O vašem tátovi už ani neceknu a Pegeen se až do skonání světa nic nedozví.

CHRISTY Co když se znova vrátí?

VDOVA QUINOVÁ Odpřísáhnu, že je to nějaký pomatenec a žádný

otec. Odpřísáhnu, že jsem ho viděla, jak dneska trojici dole na písčínách. (*Děvčata vběhnou dovnitř.*)

ZUZANA Pojdte dolů na závody. Pegeen vzkazuje, že už máte jít.

SÁRA Soutěž ve skocích už začala. A máme pro vás pěkný jezdecký oblek. Bude se závodit na mezcích.

HONORA Tak pojdte, pojdte už!

CHRISTY Však já už jdu, když tam je Pegeen.

SÁRA Stojí dole na cestě a dobírá si Shawna.

CHRISTY Už jdu, už za ní jdu. (*Vyběhne a děvčata běží za ní.*)

VDOVA QUINOVÁ Jestli to všechno vezme špatnej konec, bude to teda pořádně stát za to: nikdo s ním nebude mít slitování, až na vdovu, co pochovala děti a muže odeslala na věčnost.

(*Opona*)

DĚJSTVÍ TŘETÍ

Scéna jako dřív. Trochu později. Vystoupí mírně opilý Jimmy.

JIMMY *(Volá.)* Pegeen! *(Přejde ke dveřím do vedlejšího pokoje.)* Pegeen Mikeova! *(Vrátí se zpátky do místnosti.)* Pegeen! *(Vejde Philly, rovněž opilý. Jimmy mluví k němu.)* Neviděls ji tu někde?

PHILLY Neviděl. Ale poslal jsem Shawna s károu s oslem, aby ho přivez domů. *(Chce otevřít kredenc, ale je zavřená na klíč.)* Pěkný prase, co, když se tak zřídí na ranních plačkách. A dcera všechno zamýká jak umanutá. A tak se zabouchla do toho mladýho ničemy, že nevidí, neslyší, a málem nás tu nechá chcípnout žízni.

JIMMY Divíš se, že je do něho jak divá? Chlápka u rulety přived na mizinu, toho u diabola jakbysmet, tomu u hodu na cíl rozbil nos a získal všechny ceny – v běhu, ve skoku i v tanci a kdo ví, v čem ještě! Ten utrínos má z pekla štěstí, říkám já.

PHILLY A třeba z pekla, co já vím, však jednou padne na hubu, na to já dám krk, s těma svejma frajerskejma řečma, jak zabil tátu jednou ranou rejčem.

JIMMY Nikoho neoběsej jenom za to, co o sobě všem na setkání říká. A jeho táta dávno žerou červi. *(Za oknem přejde starý Mahon.)*

PHILLY No dobře, co když ale někdo někdy vykope na poli tu jeho lebku? Co tomu řeknou noviny a soud?

JIMMY Že to byl třeba řákej starej Viking, co zašel kdysi při povodních. *(Starý Mahon vejde dovnitř, posadí se blízko dveří a poslouchá.)* Slyšels o lebkách, co maj v Dublinu? Jsou tam prej pěkně vyrovnaný v řadách jak modrý džbánky ve vesnickejch chajdách.

PHILLY A tomuhle ty věříš?

JIMMY *(Bojovně.)* Ten kluk, co se vrátil ze žní na parníku, je viděl na vlastní oči. „Maj je tam,“ povídal, „aby dokázali, jak velký lidi chodili dřív po světě.“ Bílý lebky, černý lebky, žlutý lebky, některý prej maj plnou hubu zubů, některejm zbyl zas v hubě jenom jeden.

PHILLY Může to bejt pravda, potože když jsem bejval kluk, na hřbito-

já mám ruku, přísahám. Příšernej chlap, to ti povím, a když v nedě-
li někdy bylo pěkně, poskládal jsem ty kosti, jen tak pro legraci
a jak ti říkám, takovýho chlapa bys dneska nenašel v žádným měs-
tě světa.

MAHON (*Vstane.*) Že ne? Podívejte se na tuhle lebku a řekněte mi,
kde a kdy jste viděli něco na ten způsob. Takhle mně ji nakráp je-
den rejč.

PHILLY Pro Kristovy rány! A kdo vás takhle zřídil?

MAHON (*Vítězně.*) Můj vlastní syn! No věřil byste tomu?

JIMMY Člověčí srdce skrejš divný věci.

PHILLY (*Podezíravě.*) Jak se to stalo?

MAHON (*Začne chodit po místnosti.*) Stovky mil se trmácím pěšky
světem a čistou postel a čtyři jídla denně dostávám jen za to, že
všem vyprávím – a po pravdě – svůj příběh. (*Začíná být trochu do-
těrnější.*) Dejte mi najíst a já vám všechno povím. (*Vejde vdova
Quinová a zůstane stát za ním ve zděšeném ustrnutí. Mahon je ob-
rácen k Jimmymu a Phillymu, kteří stojí nalevo.*)

JIMMY Poproste tu, co stojí za váma. Ta vždycky něco nosí v tom
svým šálu.

VDOVA QUINOVÁ (*Rychle přistoupí k Mahonovi.*) Takže vás máme
zase tady, co? Moc daleko jste, pane, nedošel.

MAHON Pobřežní parník jsem už nestihnul. A přišla na mě žízeň, do
nohy mě zase vzala křeč, tak jsem si řek: „Vzal ho řas!“ a tak mě
zas máte zpátky. (*Dívá se, co má vdova Quinová zabaleného v šá-
lu.*) Dejte mi hlt něčeho, v úterý to byl tejden, co se takhle trmá-
cím.

VDOVA QUINOVÁ (*Vytáhne skleničku a mluví k němu konejšivým tó-
nem.*) Posadte se k ohni a udělejte si pohodlí. Bodejť byste nebyl
celej rozlámanej, když se trmácíte a štvete a slunce na vás pálí.
(*Nalévá mu kořalku z kamenného džbánku, který přinesla.*) Tu má-
te, napijte se, ať vám slouží ke zdraví.

MAHON (*Popadne lačně sklenici a posadí se k ohni.*) Pánbůh vám to
oplat!

VDOVA QUINOVÁ (*Odvede nepozorovaně Jimmyho a Phillyho dole-
va.*) Něco vám povím. Ten chlap se z tý rány pomát na rozumu.
Když jsem ho viděla poprvé, vykládal mi zkazky o tom, jak ho zří-
dil jistej vandrák. Jak ale slyšel o Christym a jeho chrabrým činu,
hned zastříhal ušima a teď všem vykládá, že mu lebku rozbil jeho
vlastní syn. Když někdo takhle blázní, je to nebezpečný, dejte na
mě, stačí málo a někoho nám tu ještě zabije a bude tvrdit, že udělal
to ten, co ho praštil rejčem.

JIMMY (*Zcela jí naletěl.*) Určitě mu šplouchá na maják. To jsem znal

jeanou jeanou, co ho kopla rezata kopyta do hlavy a on pak na
potkání zabíjel koně, až jednou spolykal kolečka od hodin a umřel.

PHILLY (*Podezíravě.*) A Christy ho už viděl?

VDOVA QUINOVÁ Neviděl. (*Udělá varovné gesto.*) Moc mu ho
nepřipomínejte, rozumíte. Nebo toho kluka zabije a vás předvolaj
k soudu. (*Ohlédne se na Mahona.*) Tiše! Poslouchá nás. Počkejte
tu, já ho zatím uklidím a všechno z něj vytáhnou. (*Jde k Mahonovi.*)
Tak jakpak se cítíte, pane? Už je to lepší?

MAHON (*Pití ho trochu rozcitlivělo.*) Není to lepší a nebude, když
jsem takhle zůstal sám, a to jsem se o něj pořád jenom staral, a on
se, trouba, ani do druhý třídy nedostal, a kolikrát se vracel ze ško-
ly, nohy sotva vlek a po těle měl plno modřin a zbitej byl, no, dar-
mo povídat. Ne, není to lehký, když nejbližší tvor, co na světě má-
te, na vás vztáhne vražednou ruku a vám pak nezbejvá, než někde
v noci o samotě a nářku čekat na svou vlastní smrt.

VDOVA QUINOVÁ (*Neví, co by řekla.*) Mluvíte tak klidně. Kdopak by
řek, že jste ten samej, co tu byl dnes ráno.

MAHON Jsem to já, jak by ne. Šedesát mizernejch let na krku a je to
hrůza, řeknu vám, bejt takhle dlouho živ, a vidět vlastní syny, jak
se na vás sápu jako psi, a to je celej život jenom cepujete, a já ne-
vím, co ještě.

PHILLY (*Jimmymu.*) Mně nepříjde, že mluví pomateně. (*Vdově
Quinové.*) Zeptejte se ho, jakej vlastně byl ten jeho syn.

VDOVA QUINOVÁ (*K Mahonovi, s významným pohledem.*) Byl váš
syn – no ten, co vás praštil rejčem – tak asi jednadvacetiletý mlá-
denec a náramnej přeborník v dostizích, ve skoku a vůbec ve
všem?

MAHON (*Otočí se k ní a vztekne řve.*) Copak jsem vám už, sakra, jed-
nou neřek, že je to ňouma, hovado a blb! Však on už pozná, co je
to bejt sám! Starejm i mladejm bude jenom pro smích, budou mu
nadávat a zuřit na něj budou, kopat ho jako prašivýho psa! (*Venku
je zdálky slyšet halasný jásot. Mahon si zacpává rukama uši.*)
Zbláznili se tam dole, nebo co? Proč musej takhle řvát?

VDOVA QUINOVÁ (*S náznakem úsměvu.*) Protože právě provolávají
slávu jednomu statečným mladíkovi. Velikej rek a šampion je to
– hrdina Západu. (*Znovu propukne jásot.*)

MAHON (*Jde k oknu.*) Hlava mi pukne z toho jejich řevu. Už víc jak
tejden mi cuká v mozku samou bolestí. To jsou dostihy?

JIMMY (*Dívá se ze dveří.*) Vidíte sám. Zrovna ho vysadili do sedla.
Poběžej přes písčinu. Ten na tom mezku s klapkama na očích, vidí-
te, to je on.

MAHON (*Zaraženě.*) Tamhleten? Kdybyste mi řekli, že je to ňouma,
krk bych dal na to, že je to můj zatoulanej syn. (*V rozpacích si sa-
há rukou na hlavu.*) Měl bych se tam jít asi podívat.

up, když se seberete a půjdete rovnou do Belmulletu. Proč máte mařit čas v těchto končinách, když tu nemáte kde složit hlavu.

PHILLY (*Postoupí dopředu.*) Nevšímejte si jí. Stoupněte si tady na lavici a všechno krásně uvidíte. Spěchaj, aby to stihli, než přijde příliv. Než byste tam přes útesy došel, bylo by po všem.

MAHON (*Stoupne si na lavici a vdova Quinová si vyleze vedle něho.*) Moc pěknéj vejhled, jen co je pravda. Až k moři je odsad' vidět. Už vyrazili, vidíte, a on vede. Kdo je to vlastně zač?

VDOVA QUINOVÁ Mistr světa je to a štěstí mu dnes přímo prší z nebe.

PHILLY (*Se zájmem sleduje závod.*) Už ho doháněj, vidíte?

JIMMY Vyhraje, dejte na mě.

PHILLY Jen nebuď zbrklej, Jimmy Farrelle. Teprv se uvidí.

VDOVA QUINOVÁ (*Křičí.*) Vidíte, jak skočil přes překážku! Tomu říkám jízda!

JIMMY (*Povzbuzuje ho.*) Do toho, chlapče, do toho!

MAHON Je na třetím místě.

JIMMY Ještě jim to natře!

VDOVA QUINOVÁ Natře to všem, i kdyby jich bylo dvacet!

MAHON Ten jeho mezek dělá teda divy!

VDOVA QUINOVÁ To byl skok! (*V zápalu se chytne Mahona.*) Spad, ježíšmarjá, on spad! Už je zase v sedle! Všechny je předbílá!

JIMMY Koukejte, jak buší do toho zvířete!

PHILLY A holky z hor ho povzbuzujou jako divý!

JIMMY Poslední zátáčka! U cíle už je čekaj!

MAHON Vidíte tu úžinu. Pozor, je tam močál! (*Zařve.*) Bravo! Tomu říkám jezdec! Zas je z toho venku!

JIMMY V jedný lajně s prvním!

MAHON Báječnej kluk, on vyhrál! U čerta, on vyhrál! (*Všichni propuknou v hlasný jásot.*)

MAHON (*Váhavě.*) Co to má bejt? Berou ho na ramena. A jdou s ním sem. (*Zařve překvapením a vzteky.*) Je to Christy! U všech hvězd na nebi, je to Christy! I kdyby seděl třeba na měsíci, poznám ho podle toho, jak si uplivuje. (*Seskočí s lavice a rozběhne se ke dveřím, ale vdova Quinová ho chytne a přitáhne ho zpátky.*)

VDOVA QUINOVÁ Jenom klid, ano, jenom klid! Není to váš syn. (*Jimmymu.*) Zadržte ho, bude vraždit! Za spoluúčast vyfánsnete mě síc a pokutu k tomu!

JIMMY Ukažte, podržím ho.

MAHON (*Chce se vyprostit.*) Pusťte mě, pusťte mě! Ať mu rozrazím tu jeho makovici!

VDOVA QUINOVÁ (*Zprudka s ním cloumá.*) To není váš syn! Ten

mladenec si bude brát jednou dceru tady z domu. Což by to bylo dobře, licenci tu maj a kořalky spousty.

MAHON (*V údivu.*) Ten že by se zmož na prachatou, slušnou holku? Zbláznila jste se? Připomíná mi to tady ženskéj cvokhaus.

VDOVA QUINOVÁ To vy jste se pomát. Praštěnej jste! Ten mladík je hrdina Západu!

MAHON Jakejpak hrdina? Můj syn je to.

VDOVA QUINOVÁ (*Zvenčí se ozve jásot.*) Vidíte, jste blázen! Slyšíte, jak mu dole na cestě provolávaj slávu? A vy říkáte, že váš syn je ňouma. Myslíte, že by takhle všichni mohli slavit rozenýho blba?

MAHON (*S úzkostí.*) Možná to vážně nemůže bejt on. (*Venku se znovu ozve jásot.*) Jemu by nikdo slávu neprovolal. Blouzním a blázním, až z toho jde strach! (*Sedí a hlavu si drží ve dlaních.*) Viděl jsem leccos. Deset šarlatovejch ďáblů jsem jednou viděl, co mi chtěli zavřít duši do demižonu s kořalkou. Obrovský krysy viděl jsem, jak z lalůčku ucha vysávaj mou krev. Pořádnýho chlapa s uslintaným idiotem jsem si ale ještě nesplet nikdy! Moc špatný už to se mnou musí bejt!

VDOVA QUINOVÁ Jakejpak div, když máte díru v lebce.

MAHON Ať padne na mě kletba svatý zízne a do smrti se netknu ani kapky, protože tak jako dnes já neblouznil snad ještě nikdy! Ani tenkrát ne, když vyváděl jsem jednou v Limericku – a to jsem byl, prosím, dlouhý tejdny v jednom kuse do němoty zpítej. (*Náhle se obrátí na vdovu Quinovou.*) Vypadám nepříčetně?

VDOVA QUINOVÁ Jak by ne. Učiněnej maniak.

MAHON (*Vstává a mluví veselejším tónem.*) V tom případě bych měl jít do blázince. Privítaj mě tam s otevřenou náručí, to vám povídám (*velice pyšně*) protože jsem strašlivej a výjimečnej případ. Jednou jsem vyváděl tak, že mi navlíkli svěrací kazajku a sedm doktorů si pěkně psalo do jedný tlustý knihy každičký mý slovo! Vypadám na to?

VDOVA QUINOVÁ Jste zázrak, pane, učiněnej zázrak, a proto koukejte co nejrychlejc vzít roha. Naši mládenci tu jednou narazili na podobnýho maniaka a tak dlouho po něm házeli kamení, až ten chudák běžel jak pominutej a s penou u huby se utopil v moři.

MAHON (*Filozoficky.*) Tak to chodí. Lidi řáděj jako ďábli, když se jim v hlavě něco porouchá. Pusťte mě ven a já se vytratím po pěšině, abych se jim vyhnul.

VDOVA QUINOVÁ (*Vystrkuje ho ze dveří.*) Moje řeč. Dejte se vpravo a nikdo vás neuvidí. (*Mahon odběhne.*)

PHILLY (*Obezřetně.*) Šijete na nás ňáskou boudu, vdovo Quinová. Ale já půjdu za ním, dám mu najíst, nechám ho trochu odpočinout,

jako vy a já.

VDOVA QUINOVÁ (*Podrážděně.*) Jestli se k němu přiblížíš, dej si pozor na hlavu, to ti povídám. Sám nám tu vykládal, jak ho to občas popadne, copaks ho neslyšel?

PHILLY Slyšel jsem ho až moc dobře. A myslím, že si do večera ještě něco užijem. (*Odejde.*)

JIMMY Philly je u mě nafoukanej hlupák. Jak by ten šílenec moh mít všech pět pohromadě, když má díru v hlavě? Jdu se podívat, jak se ten maniak na Phillyho vrhne. (*Odejde. Vdova Quinová schová kořalku pod výčepním pultem. Zvenčí se ozývá volání a křik.*)

ZÁSTUP Skvělejší, co! Jak skákal do vejšky! A do dálky! Pašák! Tomu říkám něco! Neste ho dál! Tudy, tudy. (*Vejde Christy v žokejském dresu, Pegen Mikeova, Sára a děvčata a všichni ostatní přicházejí s ním.*)

PEGEEN (*Všem.*) A teď jděte, ať má chvilku klid. Nevidíte, že je celej propocenej. Jděte, povídám, zbejvá ještě přetahování lanem. Nechte ho, až se osuší.

ZÁSTUP Tady jsou jeho trofeje! Dudy! Housle, na který hrál kdysi jeden básník. A hůl s třemi trny, že by všechny školomety pryč z Dublinu hnala.

CHRISTY (*Přebírá trofeje.*) Moc vám všem děkuju. Ale co jsem dnes předvedl, není nic ve srovnání s tou jednou ranou rejčem. Tu bych vám přál vidět!

VEŘEJNÝ VYVOLAVAČ (*Zvoní venku na zvonec.*) Prosím, pozor! Za malý okamžik začíná poslední závod! Přetahování lanem na zelený louce! Dostavte se všichni na zelenou louku! Jedinečná příležitost pro všechny muže z Maya!

PEGEEN Jděte a nechte ho chvíli odpočinout. Tak jděte, povídám, má toho dneska dost. (*Vystrkává je všechny ze dveří, vdova Quinová odchází také.*)

ZÁSTUP (*Odcházejí.*) Však my už jdeme. Zatím se tu mějte dobře!

PEGEEN (*Celá září a otírá mu čelo šálkem.*) Ukázals jim to, to se musí nechat! A čekaj tě zlatý časy, když jsi moh vyhrát tolik cen. Jak z tebe lilo v tom poledním žáru!

CHRISTY (*Se zalíbením se na ni dívá.*) Já budu šťastnej, až vyhraju svou hlavní cenu – tvůj slib, že si mě vezmeš do dvou tejdnu od ohlášek.

PEGEEN (*Ustoupí od něho.*) Že tě pusa nebolí! Každý přece ví, že mi odsud utečeš za nějakou holkou u vás doma. Až si tvůj otec poleží pár měsíců v hlině, vrátíš se zas k ní!

CHRISTY (*Rozhořčeně.*) Já a utýct od tebe? (*Jde za ní.*) Nikdy! A až se za pár měsíců oteplí, budem spolu chodit po břehu Neifinu

a brouzdat noční rosou, kolem nás budou vonět květy. Ví, možná uvidíme zapadat zářivěj srpeček měsíce za kopcem.

PEGEEN (*Rozmarně se na něho dívá.*) Zamlouvá se ti láska po pytlácku, Christy Mahone? Pěkně za tmy na březích Neifinu?

CHRISTY Až ucejtíš, jak tě svírám kolem pasu a jak tě líbám na rty, čerta budeš vědět, jestli je má láska pytlácká či hraběcí. A mně pak bude líto samotného Otce Božího, kterej celou věčnost musí sedět na nebeském trůně pořád sám a sám.

PEGEEN Já se tak těším, Christy Mahone. A každá holka by si nohy uběhala, jen aby mohla poslouchat ty tvoje krásný řeči.

CHRISTY (*Dodá mu to kuráž.*) Jen počkej, co ti budu říkat, až se na Velkej pátek spolu budem toulat po Errisu, ze studánek budem pít, a pak si dávat velký mokré pusy, na slunci se budem milovat a ty budeš celá zasypaná kvítím.

PEGEEN (*Dojme ji tón jeho řeči a mluví tlumeně.*) Mezi kytkami budu celá krásná, vid'?

CHRISTY (*Dá se unést.*) A kdyby viděli tě biskupové v mitrách, hned podobali by se svatejm prorokům, co tlačili se kdysi u bran ráje, aby zrakem spočinuli na Heleně z Tróje, jak prochází se venku sem a tam a kytička ji zdobí zlatý závoj.

PEGEEN (*S opravdovou něhou.*) Co na mně vidíš, Christy Mahone? Proč o mne stojí mužskej jako ty, co umí mluvit krásně jako básník a srdce má tak krásně statečný.

CHRISTY (*Šeptem.*) Nemáš snad v srdci světlo sedmi nebes, což nejsi pro mne lampou andělskou, co svítit bude mi, až temnou nocí jednou zas půjdu k řece Owenu či Carowmoru chytat lososy?

PEGEEN Kdybych snad jednou byla tvou ženou, za temnejch nocí budu chodit s tebou, porybnejm všecku přísnost vymluvím, pro každou hvězdičku, co z nebe blikne, hned vymyslím ti divukrásný jméno.

CHRISTY A co když někdy v hrozným krupobití či v ranních mlhách uženeš si smrt?

PEGEEN Vždyť ty a já se vždycky snadno skryjem pod nějakým keřem. (*S náhlou úzkostí a strachem.*) Ale to jsou jenom prázdný řeči. Pro takovýho muže jako ty se došková střecha přece nehodí.

CHRISTY (*Obejme ji v pase.*) Chtěl bych se modlit ke každému stěbulu slámy, co jich máš jen nad hlavou, otčenáš budu pilně odřikávat každému oblázku, co leží na cestě k tvým dveřím.

PEGEEN (*Celá září.*) A jestli je to všechno pravda, Christy, zažehnu svíčky Bohu za ten zázrak, že mi tě přived z jihu až sem k nám. Svatební šaty už mám nachystané a vezmu si tě hned, jak budeš chtít.

CHRISTY Zázrak to je, opravdový zázrak! Dlouho se plahočím a trmácím, a kdo by řek, že každou minutu se blíží tenhle den můj svatej den.

le zlata, a neměla jsem ani tušení, že blížíš se jak boží hvězda ty.
CHRISTY Když jen si pomyslím, že celý léta jsem slyšel ženský říkat krásný slova všemožnejm pitomcům, a že tvůj hlas teď sladce mluví jenom pro mou radost!

PEGEEN A když si pomyslím, že mluvím sladce, já, já, co naháním všem kolem strach tou svojí hubou nevymáchanou! Láska je zážrak! Milence jako my by v celým Irsku nenašel snad nikdo! (*Venku je slyšet opilý zpěv.*) To se můj táta vrací domů z plaček. Všechno mu řeknem, až se pěkně prospí. Pak s ním snad zase bude kloudná řeč. (*Odtrhnou se od sebe.*)

MICHAEL (*Zpívá.*)

A četníci nás, žádněj div,
už pochytili zase,

a všichni svorně jako dřív
zas budem bručet v base.

(*Vstoupí. Shawn ho podpírá.*)

Společně všichni v okovech

zas budem sedět v cele...

(*Uvidí Christyho. Jde k němu a opile mu potřásá rukou, zatímco Pegeen a Shawn spolu hovoří vlevo.*)

MICHAEL (*Mluví ke Christymu.*) Pánbůh a všichni svatý nechť ti žehnají, chlapče. Pěkněs jim to prej dneska natřel. Škoda, že jsem tě nevzal na plačky. Takovej jako ty nám zrovna scházel. Celou noc, chlapče, teklo pití proudem. A když jsme potom v rakvi spouštěli do hrobu tělo Kate Cassidyový, pět chlapů – kdyby pět, šest, slyšíš, chlapče – šest chlapů padlo na zem jako sťatý, a mlčky blilo na posvátný kameny.

CHRISTY (*Je mu trapně a pošilhává po Pegeen.*) Neříkejte.

MICHAEL Já říkám, chlapče, říkám, dávej pozor: Hulvát seš, hulvát, a praskanej k tomu. Zakopals svýho tátu jako psa. Pročpaks ho nenaložil na mezka, jak udělal to kdysi svatej Josef, a nepřivez nám ho sem na Západ? Bejval by moh mít, chudák, slušnej pohřeb a nehnul by pak někde v černý díře, kde k věčný slávě jeho dobrý duše jedinej křesťan neomočil ret!

CHRISTY (*Podrážděně.*) Takovej jako on ta díra stačí.

MICHAEL (*Poplácává ho silně po zádech.*) Tak takhle mluví správněj zabiják. Chudák ten hospodář, co u něj budeš čmouchat po nevěstě. Já ale vybral dceři hodnýho, slušnýho křesťana, jen podívej. (*Ukáže na Shawna.*) A právě jsem pro ně dostal dišpens – a zlatým písmem psanej – takže bude svatba!

CHRISTY To jako ještě dnes?

MICHAEL (*Pyšně se napřímí.*) Uhodls. Jsem dnes sice opilej, to nepo-

pírám, to však neznamená, že by snad moje dcera měla zít – a neprovdaná – s grázlem jako ty!

PEGEEN (*Odstoupí od Shawna.*) A je to pravda, že už přišel dišpens?

MICHAEL (*Vítězně.*) Sám otec Reilly mi ho nejdřív přečet – latinsky – a pak pravil: „V pravej čas to přišlo, na mou duši, v pravej čas.

A teď je honem sezdám, aby nám ten vejtaha a frajer nepřevrátil svět.“

PEGEEN (*Zuřivě.*) Ten pravej čas už přišel trošku pozdě. Protože já si vezmu Christyho Mahona!

MICHAEL (*Zděšeně křičí.*) Cože, co? Tady z toho otcovraha že by snad měl bejt jedinej můj syn? Z pracek mu ještě, koukni, kape krev!

PEGEEN Byl by to trpkěj osud vzít si Shawna. Vždyť je to strašák, krotkej hodnej ňouma, co nemá v krvi žár a krásný slova!

MICHAEL (*Lapá po dechu a sesouvá se na židli.*) Proč vedeš tyhle nekřesťanský řeči? Proč musíš mě rvát takhle za osrdí? A zrovna když jsem udolanej chlastem? Mě z tebe trefí šlak a v bolestech tu budu rvát a rvát až do svítání! (*Shawnovi.*) Co stojíš tu jak umučení boží! Copak ty na něj vůbec nežárlíš?

SHAWN (*Vypadá jako hromádka neštěstí.*) Když já se bojím žárlit na chlapa, co zabil svýho tátu.

PEGEEN To bych si dala, kdybych si tě vzala! Pro opuštěnou holku jako já je život dneska plnej nebezpečí! Děkuju nebi za to, že jsem si tě nevzala dřív, než ze západu nebo jihu přišel za mnou on.

SHAWN Proč zrovna ty si musíš sebrat pobudu rovnou ze silnice, co chodí křížem krážem světem!

PEGEEN (*Dobírá si ho.*) A ty si myslíš, že jsi štramák, co? Já už se vidím, jak se špacíruju v neděli zjara pěkně s tebou, Shawne, a místo na lilie nebo růže myslím na hovězí!

SHAWN Co moje city? A co svatej dišpens? Co stádo jalůvek a zlatej prsten, co ti ho chci dát?

PEGEEN Moc fajnovej jsi pro holku jako já. A tak si k sobě najdi krásnou dámu, co stáda se jí pasou na planinách a co se zdobí šperky z diamantů, jako kdyby to byla matka faraona. Takovou, Shawne, by sis zasloužil. A teď pánbůh s tebou. (*Stoupne si za Christyho.*)

SHAWN Prosím tě, Pegeen, poslouvej mě ještě...

CHRISTY (*Zuřivě.*) Koukejte toho nechat, mladíku, sic k jedný vraždě přidám ještě druhou.

MICHAEL (*Vyskočí a křičí.*) Chce vraždit! Zbláznil se snad nebo co? Kořalky plnej dům a on chce vraždit! Seberte se a hybaj na pobřeží, vy dva, a tam si vražděte, co hrdlo ráčí. Příliv to spláchne – a lidská paměť tak zůstane čistá. (*Postrkuje Shawna ke Christymu.*)

SHAWN (*Vykrouť se mu a schovává se za něho.*) Já se s ním ale nechci prát, já ne! Do smrti ať jsem starej mládenec, a do smrti ať se

...něm, než aby se přel s umně nultem, co přivandroval pánbůh sám ví odkud. Buď si to s ním teď vyřídíte sám, nebo si vezmu zpátky jalovičky, i toho bejčka, co jsem vám už dal.

MICHAEL Proč zrovna já? Jsem přece taky táta! Jednoho už zabil! Podle mě to stačí. *(Postrkuje dopředu Shawna.)* Jen nebuď posera a rozdej si to s ním.

SHAWN *(Bojácně postoupí dopředu.)* Čím ho mám praštit? Jen tak holou rukou?

MICHAEL Rejčem ho majzni. Tamhle jeden máš.

SHAWN Jen to ne! Já se bojím šibenice.

CHRISTY *(Zvedne rejč.)* Padejte, pane, nebo vás naučím, jak se nebát šibenice. *(Shawn vyběhne dveřmi.)*

CHRISTY Jen ať se po něm země navždy slehne. *(Přistoupí k Michaelovi a vemlouvá se mu.)* Strašpytel je to, velkej ňouma k tomu. Byl by vám tady stejně k ničemu. Tak dejte radši požehnání nám a Pegreen mi hned odpřísáhne lásku. Mně přeje Bůh štěstí a bude ho přát i vám.

PEGEEN *(Stojí vedle Michaela a škemrá.)* Dejte nám požehnání! Přísaám, že se ho nikdy nevzdám.

MICHAEL *(Stojí mezi nimi a každého z nich se přidržuje.)* Je to už asi sama vůle boží, že vezmem dobrej nebo špatnej konec. Je vůle boží, aby každej přived na tenhle svět co nejvíc potomků a sytil jima zem. A k čemu je, když člověk žije sám? Na jídlo zajde sem a na skleničku zase tam, hejkavej, starej, bludnej osel je to, co toulá se sám někde ve skalách. *(Christymu.)* Moc lidí by se bálo vzít si k sobě někoho jako ty – já jsem však přece slušnej Ir a radši umřu mezi vnučky, co budou umět po křesťansku klít, než abych z postele se díval, jak se mi doma hemží nedomrlej plevel, co by s tebou nejspíš zplodil Shawn. *(Spojí jejich ruce.)* Kurážnej chlap je šperk a chloubka světa. A chlap, co rozřal tátu jednou ranou vejpůl, kuráže má tak nejmíň za deset. Tak požehnej vám Bůh a Panna Maria a svatej Patrik a množte se až do skonání světa.

CHRISTY A PEGEEN Amen! *(Venku je slyšet rozruch. Dovnitř se vřítí starý Mahon a za ním v patách celý zástup lidí a vdova Quinová. Mahon se vrhne na Christyho, srazí ho k zemi a začne ho mlátit.)*

PEGEEN *(Popadne ho za paži.)* Necháte toho! A kdo vlastně jste?

MAHON Bůh mi to odpusť, jeho vlastní táta!

PEGEEN *(Ustoupí od něho.)* To jste vstal z mrtvejš?

MAHON Vypadám snad, že by mě vyřídilo jedno škrábnutí rejčem? *(Znovu mlátí Christyho.)*

PEGEEN *(Zírá na Christyho.)* Tak tys nám lhal! Že prej ho rozřal vejpůl! Takže to všechno byl jen pustej žvást?

CHRISTY *(Zachytí Mahonovu hůl.)* To není můj táta! Blouznivej ma-

niak je to a chce vám nahnat strach! *(Ukáže na vavru Quinovou.)*

Ta vám to dosvědčí.

ZÁSTUP Podvodník jsi! Vdova Quinová tě dneska ráno přece viděla a ty to dobře víš! Lhář jsi, lhář!

CHRISTY *(Ohromeně.)* Zůstal tam ležet s rozraženou lebkou a dělal, že je po něm! Lhář je on!

MAHON Nestačil jsem se ani vzpamatovat, a on už upaloval dolů s kopce, napravo nalevo se nekoukal, jak když mu koudel u prdele hoří!

PEGEEN My ho tu všichni zahrnujem slávou, a on jen našuk tatíkovu lebku a pádil pryč jak podělaněj strachy. Jdi mi z očí!

CHRISTY *(Úpěnlivě.)* Dnes ráno vidělas, co dokážu. Tak spas mě, prosím, před tím dědkem! Nezatracuj mě! Byl by to můj konec!

PEGEEN To tvoje proradnost tě zatratila. Stydím se, když si pomyslím, že zrovna tobě jsem před chvílí dala svoje srdce. *(K Mahonovi.)* Odvedte si ho pryč, ať lidi neviděj, že takhle vyvádím pro jednoho hlupáka a lháře, co je všem jen pro smích!

MAHON Teď vstaň a pojď si pro odplatu.

ZÁSTUP *(Výsměšně.)* Hrdina! Už se viděl, že je král! Kůži z něj sedřete, jen do toho, pane!

CHRISTY *(Vstává a je hrůzou bez sebe.)* Zbláznili jste se? Proč mě mučíte? Ať srazí mě hrom samotnýho Boha, jestli jsem kdy – až na tu ránu rejčem – někomu někdy zkrivil jeden vlas!

MAHON *(Nahlas.)* No právě! Nezmůžeš se vůbec na nic! Ničemo! Z takovejš jak ty se roděj všechny hříchy světa!

CHRISTY *(Spíná ruce.)* Ve jménu Boha Všemohoucího...

MAHON Boha nech bejt! Co od něj vlastně čekáš? Zimnici, sucho choleru a mor?

CHRISTY *(Vdově Quinové.)* Ani vy se mě nezastanete?

VDOVA QUINOVÁ Já jsem pro vás dělala, co jsem mohla, ale teď, zdá se, nenadělám nic.

CHRISTY *(Zoufale se rozhlíží.)* A já mám teď jít ke svejm starejm mukám? Utýct jak vagabund a domov hledat v chudobinci? Srpnovej prach mi má zas váznout v hrdle, březnovej vítr foukat do žeber?

SÁRA Řekněte Pegreen, ať vám pomůže. Ženský jak ona často měněj názor.

CHRISTY Proč mě tak mučí oslnivou krásou? I měsíc na nebi se nadme pýchou, když se s ní potká v noci na blatech. Proč jsem se za ní připlazil až sem? Mozek mi žárem očí propálila!

PEGEEN *(Naléhavě mluví k Mahonovi, div se nerozpláče.)* Odvedte si ho, pane, honem pryč, sic na něj poštvu chlapce z vesnice.

MAHON *(Jde k němu a hrozí mu holí.)* Tak hejbní kostrou, slyšíš, nebo tě tu přede všema spráskám jako psa.

končí hnusnej lhář, co na všechny jen pouštěl děs a hrůzu. Hrdina!

CHRISTY *(Mahonovi, velmi ostře.)* Nechte mě bejt!

ZÁSTUP Jen tak dál, Christy, jen se nedej, Christy! Až tihle dva se pustěj do sebe, budou cucky lítat!

MAHON *(Chce popadnout Christyho.)* Pojď ke mně, povídám!

CHRISTY *(Výhrůžnějším tónem.)* Nechte mě bejt, slyšíte!

MAHON Však já tě nechám. Nejdřív však ti hnáty přerazím a zmaluju ti záda! Do modra!

ZÁSTUP Do toho! Já si vsadím na starýho. Hrdino, drž se!

CHRISTY *(Tiše, ale naléhavě.)* Neřvete tady jako pominutý! Hrdinu ze mě nejdřív uděláte – a všechno je to jedna velká lež – a já si začínám teď myslet, že je sice špatný zůstat sám, však ještě horší je žít mezi hlupákama. *(Mahon proti němu vyrazí. Christy na něho skoro křičí.)* Ani hnout! Nebo vám všem tady předvedu ránu, že i anděl strážnej nahore na nebi bude jenom mrkat. *(Najednou se prudce otočí a popadne rýč.)*

ZÁSTUP *(Napůl vyděšeně, napůl pobaveně.)* Popad ho rapl! Klidte se mu z cesty! Honem pryč, je to blázen!

CHRISTY Blázen dost možná, ale slyšel jsem dnes vlastní hlas, jak říká věci, na který by moh bejt pyšnej i sám básník. V dostizích jsem porazil vás všechny, ve skoku a...

MAHON Zavři hubu a už pojď!

CHRISTY Nejdřív vás zabiju. *(Vrhne se na starého Mahona s rýčem, pronásleduje ho ven ze dveří, zatímco zástup a vdova Quinová běží za ním. Zvenčí je slyšet hluk, pak výkřik, a nakonec mrtvé ticho. Christy vejde dovnitř, napůl omráčen a jde ke krbu.)*

VDOVA QUINOVÁ *(Vběhne dovnitř a přistoupí k němu.)* Všichni jsou proti vám. Tak honem pojďte, mládenečku, nebo vás tu pověšej, na mou duši.

CHRISTY Myslím, že za tohle mě Pegeen bude mít ráda stejně jako dřív.

VDOVA QUINOVÁ *(Dochází jí trpělivost.)* Tak pojďte! Tudy zadem! Hodte sebou! Když někdo visí někde na stromě, zpravidla se mu špatně dechá, honem!

CHRISTY *(Rozhořčeně.)* Já nikam nejdu! Opustit Pegeen! Co by to bylo za život.

VDOVA QUINOVÁ Tak honem! Nebudete na tom hůř než včera večer. Před holkama se můžete pak chlubit, že dokázal jste tátu zabít dvakrát.

CHRISTY Do smrti neopustím Pegeen Mikeovu.

VDOVA QUINOVÁ *(Znovu ztrácí trpělivost.)* Prosím vás, takovejma jako ona se svět jenom hemží! Honem, povídám! Však já vám najdu hezčí kočinky. A každej měsíc novou.

CHRISTY Chci jenom Pegeen! Certa je mi po tom, jestli mi přivedete celý houfy ženskejch, i kdyby třeba ve spodničkách stály frontu napříč celým Irskem!

SÁRA *(Vběhne dovnitř a začne si svlékat jednu ze svrchních sukní.)* Už vás jdou pověsit! *(Podává vdově Quinové sukni a šál.)* Navlíkněte mu to! A pak honem pryč!

VDOVA QUINOVÁ Vyvádí sice jako pominutej, ale já mu to navlíknu a převezu ho na Achillskej ostrov.

CHRISTY *(Chabě se brání.)* Nechte mě! Dnes mi přece štěstí přálo. Určitě si mě vezme, když jsem dokázal, že jsem hrdina! *(Vdova Quinová a Sára se pokoušejí připnout mu sukni kolem pasu.)*

VDOVA QUINOVÁ Přidrž mu levou ruku, však my ho do toho už navlíknem. No tak, mládenečku, dejte si říct!

CHRISTY *(Najednou se vzepře.)* Chcete mě od ní odvést! Závídíte nám, že se budem brát! Ruce pryč, povídám! *(Popadne stoličku a rozmáchně se na ně.)*

VDOVA QUINOVÁ *(Odchází.)* Do blázince patří, a ne do vězení. Odejdem zadním vchodem pro doktora, ten už ho zachrání. *(Odejde se Sárou dveřmi do vedlejšího pokoje. U dveří se tísní hlouček mužů. Christy si znovu sedne k ohni.)*

MICHAEL *(Vyděšeně šeptá.)* Ten starej chlap je doopravdy mrtvej?

PHILLY Byl jsem u toho, když vydech naposled. *(Zírají na Christyho.)*

MICHAEL *(Drží v ruce provaz.)* Podívejte se na něj, jak tu sedí. Udělej smyčku, přehoď mu ji pěkně přes hlavu a v tu ránu bude po všem.

PHILLY Na tobě to je, Šancecne. Jsi tu z nás nejstřízlivější.

SHAWN Proč zrovna já? Má na mě přece pifku! Ať to spíš zkusí Pegeen Mikeova.

PEGEEN Puč to sem. *(Přiblíží se s ostatními ke Christymu a přehodí mu přes hlavu dvojitou smyčku.)*

CHRISTY Zbláznili jste se?

SHAWN *(Vítězoslavně, zatímco ostatní Christymu pevně sváží paže.)* Dáme tě četníkům a budeš viset.

CHRISTY Já!

MICHAEL Kdybysme se nad tebou slitovali, Bůh by nás ztrestal za porušení zákona. Tak dej si už říct a pojď. Oběšení je pěkná, rychlá smrt.

CHRISTY Nehnu se odsud! *(K Pegeen.)* Ty mně nemáš co říct po tom, co jsem kvůli tobě přede všema udělal?

PEGEEN Když přijde cizí chlap a vede silný řeči, je to zázrak. Ale ta tvoje hádka na poli a rána rejčem, co z ní potom vzešla, mi daly jedno velký poučení: je velkej rozdíl mezi krásnejma řečma a od-

... (Satan se k mužskému.) Ouveďte no, nebo ještě kvůli němu půjdem všichni před soud.

CHRISTY (*S hrůzou v hlase.*) A ty mě, Pegeen, klidně pošleš na smrt! Katovi mě dáš, aby mi svou mozolnatou rukou zlámal vaz?

MUŽI (*Táhnou ho za provaz.*) Tak jdeme, mladej, jdeme! (*Strhnou ho na zem.*)

CHRISTY (*Nohama se zachytí stolu.*) Přefízni provaz, Pegeen! Odejdu od vás někam do ústraní, jako ten blázen z Keelu. Budu jíst hlínu a trávu na útesech.

PEGEEN A viset budem my, co? Pro jednoho lháře! To tak! (*K mužským.*) Odveďte ho odsud, honem!

SHAWN Zatáhněte mu smyčku na krku a on si už dá říct!

PHILLY Zatáhni si ji sám! Už ti nic neudělá. Jen na zuby dej pozor!

SHAWN Já se ho bojím. (*K Pegeen.*) Vem žhavej drn z krbu a připal mu nohu!

PEGEEN (*Rozdmýchává oheň měchem.*) Tak hejbní kostrou, nebo ti popálím lejtka.

CHRISTY Ty mě chceš mučit ohněm? (*Silnějším a mocnějším hlasem.*) Aspoň teď vím, co jste všichni zač! Ale dejte si na mě pozor, protože půjdu na smrt pěkně zvesela a než umřu, pár z vás ještě stihnu zabít.

SHAWN (*S hrůzou.*) Drž ho pevně, Philly. Nepouštěj ho, nebo si hned vyleje vztek na mně!

CHRISTY (*Skoro vesele.*) Jestli tě dostanu pod ruku, do večera budeš viset jako strašák na postrach všem ptákům pekelným! Parádní vejlet si užiješ, až se v limbu budeš vozit s duchem mého táty!

SHAWN (*Pegeen.*) Pospěš si, honem! Tohleto je učiněná hrůza! Má pravdu otec Reilly, když vám říká, že chlast je metla lidstva. To proto se teď všichni třesete a nevíte, co dál!

CHRISTY Jestli vám zakroutím krkem, půjdu před královské soud a budu se dívat na porotu, jak se celá třese. A až mě budou věšet, celý Mayo bude plakat, dámy v hedvábí a saténu si budou fňukat do krajkových kapesníků a o mým strašným osudu se budou skládat písničky a básně. (*Připlíží se po zemi k Shawnovi a kousne ho do nohy.*)

SHAWN (*Zařve.*) On mě kous do nohy! Má určitě vzteklinu a já teď asi umřu!

CHRISTY (*Spokojen sám se sebou.*) Ne asi, určitě! A vyvės v pekle fangle – tak za dva za tři tejdny. To jako mně na uvítanou, protože Satan nemá nazbyt takových, co dokázali dvakrát zabít tátu. Jednou v Krry a po druhý v Mayu. (*Zezadu přileze starý Mahon na všech čtyřech a přihlíží, aniž by ho někdo spatřil.*)

MUŽŠTÍ (*K Pegeen.*) Žhavej drn, honem.

PEGEEN (*Přistoupí ke Christymu.*) Pomoz ti pánbůh! (*Popálí ho na noze.*)

CHRISTY (*Kope a řve.*) Panebože, panebože! (*Jak kope, odpoutá se od stolu a mužští ho táhnou ke dveřím.*)

JIMMY (*Uvidí starého Mahona.*) Co to sem leze, podívejte! (*Mužští pustí Christyho a utečou nalevo.*)

CHRISTY (*Leze po kolenou, až se ocitne tváří v tvář starému Mahonovi.*) Přišel jste, abych vás snad zabil potřetí, či co?

MAHON Proč tě uvázali?

CHRISTY Chtěj mě předat četníkům a pak mě oběsit – prej za to, že jsem zabil vás.

MICHAEL (*Obhazuje se.*) Je přece vůle Boží, že se každé chrání před zločinem. Co by si počala má dcera, kdybych sám skončil na šibenici?

MAHON (*Tváří se zlověstně a rozvazuje Christyho.*) Vaše dcera je mi jedno, pane. Dejte jí třeba pytel na záda, ať do smrti si sbírá škeble na pobřeží. Ale já a můj syn teď půjdeme svou cestou a všude budem s chutí vyprávět, jaký prevít a tupci žijou tady v Mayu. (*Ke Christymu, kterého mezitím rozvázal.*) Pojď, jdeme.

CHRISTY S váma? A proč ne? Já budu švarnej kapitán, vy budete mi sloužit jako pohan – brambory škrábat, ovesnou kaši vařit – protože já, já jsem vyhrál! Všechno sakumprásk! (*Postrkuje Mahona.*) Tak jděte, povídám.

MAHON To jako já?

CHRISTY Už ani slovo. Jděte!

MAHON (*Vychází ze dveří a přes rameno se ohlíží za Christym.*) Sláva Pánu Bohu! (*Celý se rozzáří úsměvem.*) Já snad už zase blázním. (*Odejde.*)

CHRISTY Tisíckrát vám všem děkuju a žehnám. Protože díky vám je ze mě nakonec přece jenom chlap! Můj život bude jedna velká píseň! Od týchle chvíle budu si ho užívat až do soudného dne! (*Vyjde ze dveří.*)

MICHAEL A teď se, dá-li pánbůh, zas konečně v klidu všichni napijem. Pegeen, natoč pivo.

SHAWN (*Přistoupí k Pegeen.*) Jedinej velkej zázrak je to všechno. A otec Reilly přece jen nás oddá! Nikdo už nám nebude stát v cestě. Jen co se zahojí to jeho zákeřný kousnutí.

PEGEEN (*Vrazí mu pohlavek.*) Jdi mi z očí! (*Přehodí si přes hlavu šál a propukne v hlasitý nářek.*) Panebože! Ztratila jsem ho! Jedinej hrdina Západu! A já ho ztratila!

(Opona)